

Ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтерді және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді, олардың нормативтік мәнін және ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтерді және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесін белгілеу туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 30 мамырдағы № 144 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 15 шілдеде № 13939 болып тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 2026 жылғы 28 сәуірдегі № 85 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.04.2026 № 85 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

"Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 42-бабы 1-1-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.08.2025 № 52 (31.08.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Ислам банктері үшін мынадай пруденциалдық нормативтер және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттер белгіленсін:

- 1) банктің жарғылық және меншікті капиталдарының ең төменгі мөлшері;
- 2) өз капиталы жеткіліктілігінің коэффициенті;
- 3) бір қарыз алушыға жасалатын тәуекелдің ең көп мөлшері;
- 4) өтімділік коэффициенттері;
- 5) ашық валюталық позиция лимиттері;
- 6) банктердің Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелеріне арналған капиталдандыру;
- 7) банк қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициент.

2. Осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес Ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтердің нормативтік мәндері және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесі белгіленсін.

3. Осы қаулыға 2-қосымшаға сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан

Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің құрылымдық элементтерінің күші жойылды деп танылсын.

4. Қаржы нарығының әдіснамасы департаменті (Әбдірахманов Н.А.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

5. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

6. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

7. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

*Ұлттық Банк
Төрағасы*

Д. Ақышев

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2016 жылғы 30 мамырдағы
№ 144 қаулысына
1-қосымша

Ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтердің нормативтік мәндері және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесі

1. Осы Ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтердің және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндері және есеп айырысу әдістемесі (бұдан әрі - Нормативтер) "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңының (бұдан әрі - Банктер туралы заң) 42-бабы 1-1-тармағына сәйкес әзірленді және ислам банктері (бұдан әрі - банктер) үшін пруденциалдық нормативтерді және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесін белгілейді.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 16.05.2025 № 15 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-1. Алып тасталды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 22.12.2023 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-2. Standard & Poor's рейтингтік агенттігінің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің "BB+" төмен емес рейтингі бар сақтандыру ұйымымен жасалған сақтандыру шарты сақтандырушының пайда алушыға (банкке) сақтандыру төлемінен (сақтандыру төлемін) бас тартуға (жүзеге асырмауға) мүмкіндік беретін мынадай:

сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) шығындардың орнын толтыру туралы талаптары сақтандыру сомасының мөлшерінен асатын;

шығын немесе шығыстар ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті улану, әскери іс-қимылдар, азаматтық соғыс, түрлі сипаттағы халық толқулары, жаппай тәртіпсіздік немесе ереуілдер нәтижесінде пайда болған;

банктік қарыз шарты жарамсыз болып танылған;

сақтандырушының жазбаша келісімінсіз банктік қарыз шартына, кепіл шартына, кепілдік шартына немесе кепілдемеге өзгерістер енгізген;

пайда алушының (банктің) сақтандырушыға сақтандыру нысаны, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдарлары туралы жалған мәліметтер хабарлаған;

пайда алушы (банк) шығын үшін жауапты тұлғадан немесе үшінші тараптан шығынды толық өтеп алған;

пайда алушы (банк) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталуының мән-жайын тексеруге және келтірілген шығынның мөлшерін белгілеуге кедергі жасаған;

пайда алушы (банк) сақтанушыға, оның ішінде сот немесе соттан тыс тәртіппен қарыз шарты бойынша өзінің талап ету құқықтарынан бас тартқан жағдайлардан ғана тұрады.

Сақтандыру шартында сот жарамсыз деп таныған кепіл шартын есепке алмай (шегеріп) сақтандыру төлемін жүзеге асыру талаптарын көрсетуге рұқсат етіледі. Бұл жағдайда сақтандыру шарты сот жарамсыз деп таныған кепіл шартын шегере отырып қамтамасыз ету ретінде ескеріледі.

Банк сақтандыру шартын қамтамасыз ету ретінде қабылдаған кезде осы шарт сөзсіз франшизаны шегере отырып қабылданады.

Ескерту. Әдістеме 1-2-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 18.06.2020 № 66 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-3. Нормативтерді есептеу кезінде нормативтердің 1-5-тармағында белгіленген өлшемшарттарға сәйкес келетін рейтингтік агенттіктер берген ұзақ мерзімді кредиттік рейтингтер халықаралық рейтингтік шкала бойынша рейтингтің шетелдік объектілеріне қатысты ғана пайдаланылады.

Ескерту. Әдістеме 1-3-тармақпен толықтырылды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 22.12.2023 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-4. Нормативтердің мақсаттары үшін Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8318 болып тіркелген "Болу қажеттілігі қаржы ұйымдарының, Қазақстан Республикасының бейрезиденті-банктері филиалдарының, Қазақстан Республикасының бейрезиденті-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары филиалдарының қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес талап етілетін заңды тұлғалар және елдер үшін ең төменгі рейтингіні, осы рейтингіні беретін рейтингтік агенттіктер тізбесін белгілеу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 желтоқсандағы № 385 қаулысымен белгіленген Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің рейтингтік бағаларын, Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис), Fitch (Фич) агенттіктерінің рейтингтік бағаларын және Нормативтердің 1-3-тармағында белгіленген талаптар сақталған жағдайда, Нормативтердің 1-5-тармағында белгіленген өлшемшарттарға сәйкес келетін рейтингтік агенттіктерді (бұдан әрі – басқа рейтингтік агенттіктер) таниды.

Ескерту. Әдістеме 1-4-тармақпен толықтырылды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 22.12.2023 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-5. Нормативтердің мақсаттары үшін уәкілетті орган мынадай өлшемшарттарға сәйкес келетін рейтингтік агенттіктердің рейтингтік бағаларын таниды:

1) рейтингтік агенттік шығу елінде реттелуге жатады және рейтингтік агенттіктің бағалауы пруденциялық реттеу шеңберінде танылады;

2) рейтингтік агенттіктің меншікті капиталының ең аз мөлшері кемінде 600 000 000 (алты жүз миллион) теңгеге баламалы соманы құрайды;

3) объективтілік, тәуелсіздік және жауапкершілік:

рейтингтік агенттік қолданатын әдіснама сенімді болып табылады және тарихи және (немесе) дефолт туралы күтілетін деректер негізінде тексеруге жатады, сондай-ақ рейтинг берілетін тұлғаның өзіне қабылдаған қаржылық міндеттемелерін орындау қабілетін айқындайтын барлық негізгі сандық және сапалық факторлардың толық сипаттамасын, сондай-ақ олардың кредиттік рейтингтерге және кредиттік рейтингтер бойынша болжамдарға әсерін сипаттауды қамтиды;

рейтингтік агенттікті мемлекеттік органдар немесе мемлекеттік органдардағы лауазымды адамдар, квазимемлекеттік ұйымдар немесе рейтингтік агенттіктің қызметіне араласпайтын және рейтингтерді беру процестеріне ықпалы жоқ саяси партиялар бақыламайды;

рейтингтік агенттіктің акцияларының кемінде 10 (он) пайызын тікелей иеленетін және рейтингтік агенттіктің рейтингтік қызметіне ықпалы жоқ тұлғаларды қоспағанда, рейтингтік агенттік рейтинг беретін, растайтын немесе қайта қарайтын заңды тұлғалар рейтингтік агенттіктің үлестес тұлғалары болып табылмайды;

рейтингтік агенттіктің рейтингтік әрекеттерге қатысатын рейтингтік талдаушылары рейтингтік әрекеттерді жүзеге асыру күніне дейін соңғы 3 (үш) жыл ішінде рейтинг берілетін тұлғамен еңбек немесе іскерлік қатынастарда тұрмайды және тұрмаған, сондай-ақ рейтинг берілетін тұлғаның немесе рейтинг берілетін тұлғаны бақылауды жүзеге асыратын немесе осындай тұлғаға елеулі ықпал ететін тұлғалардың бағалы қағаздарын, өзге де қаржы құралдарын немесе өзге де мүлкін тікелей немесе жанама, оның ішінде жақын туыстары арқылы иеленбейді;

рейтингтік агенттіктің ішкі аудит немесе ішкі бақылау, оның ішінде директорлар кеңесіне есеп беретін ішкі аудит функцияларын жүзеге асыратын қызметі бар;

рейтингтік агенттікте директорлар кеңесінің кемінде үштен бірі, бірақ кемінде екі мүшесі рейтингтік әрекеттерді, рейтингтік агенттіктің қызметтерін жарнамалауды және клиенттерді тарту жөніндегі өзге де іс-қимылдарды жүзеге асырмайтын тәуелсіз мүшелер болып табылады;

рейтингтік агенттіктің әрбір акционерінің акцияларын тікелей немесе жанама иелену үлесі осы рейтингтік агенттіктің дауыс беретін акцияларының жалпы санының 50 (елу) пайызынан аспайды, егер акционер қаржы ұйымы болып табылған жағдайда, тікелей иелену үлесі 10 (он) пайыздан аспайды;

рейтингтік агенттіктің ішкі рәсімдері ақпаратты заңсыз пайдаланудың және жария етудің алдын алу шараларын көздейді және ақпараттың қорғалуын және құпиялылығын қамтамасыз етеді;

4) ақпараттың ашықтығы және оны жария ету:

рейтингтік агенттік рейтингтік агенттіктің интернет-ресурсында мына:

рейтингтік агенттік рейтингті айқындау кезінде қолданатын әдіснама;

соңғы жыл ішінде берілген кредиттік рейтингтердің, сондай-ақ соңғы аяқталған күнтізбелік жылдың соңындағы жағдай бойынша олардан түскен ақшалай түсімдердің үлесі рейтингтік агенттік түсімінің жылдық көлемінде 5 (бес) және одан да көп пайызды құраған рейтинг берілетін тұлғалардың және өзге де тұлғалардың тізімі туралы ақпаратты жария етуді қамтамасыз етеді;

5) рейтингтердің сенімділігі:

рейтингтік агенттік рейтингтік қызметті кемінде соңғы 5 (бес) жыл тұрақты негізде жүзеге асырады;

рейтингтік агенттік кредиттік рейтингті берген және қайта қараған ұйымдар саны кемінде отыз, оның ішінде соңғы 3 (үш) жылда кемінде жиырма, оның ішінде кемінде бесеуі қаржы ұйымдары болды;

рейтингтік агенттіктің рейтинг тағайындаумен тікелей айналысатын қызметкерлерінің тиісті білімі, дағдылары мен тәжірибесі бар;

рейтингтік шешім қабылдайтын органның (бұдан әрі – рейтингтік комитет) қатысушысы болып табылатын, рейтингтік шешімдер қабылдау процесіне қатысатын кемінде бір қызметкердің рейтингтік агенттікте не талдамалық агенттікте не зерттеу орталығында не қаржы нарығында қызметті жүзеге асыратын қаржы ұйымында не аудиторлық ұйымда кемінде екі жыл жұмыс тәжірибесі бар;

рейтингтік комитеттің құрамында рейтинг берілетін тұлға және (немесе) оның қаржылық міндеттемелері немесе қаржы құралдары (бұдан әрі – рейтинг объектісі) үшін жетекші рейтингтік талдаушыны, рейтингтік комитеттің төрағасын және қаралып отырған рейтинг объектісі жатпайтын, рейтинг объектілері түрінде маманданған бір рейтингтік талдаушыны қоса алғанда, кемінде бес рейтингтік талдаушы болады (егер рейтингтік агенттік рейтинг объектілерінің әр түріне қатысты рейтингтер беру жөніндегі қызметті жүзеге асырған жағдайда);

рейтингтік агенттік берілген рейтингтерді мониторингтеуді тұрақты негізде жүзеге асырады, сондай-ақ рейтинг берілетін тұлғаның қаржылық жағдайындағы

, корпоративтік басқаруындағы немесе қызметінің өзге де аспектілеріндегі өзгерістерге, макроэкономикалық жағдайлардың немесе қаржы нарығы жағдайларының өзгеруіне байланысты өзгертін факторларға уақтылы ден қоюды қамтамасыз етеді, бұл рейтинг берілген немесе ол соңғы қайта қаралған күннен немесе қолданылатын әдіснама соңғы қайта қаралған күннен бастап күнтізбелік 1 (бір) жылдан кешіктірілмей рейтингтердің нақты жаңартуларымен расталады.

Рейтингтік агенттік растайтын құжаттарды қоса бере отырып, пруденциялық реттеу мақсаттары үшін рейтингтік агенттіктің рейтингтік бағаларын қабылдау туралы сұрау салуды уәкілетті органға жібереді.

Рейтингтік агенттік осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген өлшемшарттарға сәйкес келген кезде уәкілетті орган ресми интернет-ресурста рейтингтік агенттіктің оның рейтингтік бағаларын қабылдау туралы сұратуын алған күннен бастап 30 (отыз) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде рейтингтік агенттік және рейтингтік агенттіктердің халықаралық рейтингтік шкалаларының салыстырмалылығы туралы мәліметтерді жариялайды.

Рейтингтік агенттік қолданатын әдіснамаларды уәкілетті орган рейтингтік агенттік уәкілетті органға алғаш рет жүгінген кезде және жылына кемінде бір рет валидациялайды.

Әдіснамаға өзгерістер енгізілген кезде рейтингтік агенттік 10 (он) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде осындай өзгерістердің себептері мен салдарын көрсете отырып, ақпаратты уәкілетті органға жібереді.

Ескерту. Әдістеме 1-5-тармақпен толықтырылды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 22.12.2023 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Нормативтік мәндер үтірден кейін үш таңбамен көрсетіледі.

1-тарау. Банктің жарғылық және меншікті капиталдарының ең төменгі мөлшері

3. Жаңадан құрылатын банк үшін жарғылық және меншікті капиталдарының ең төменгі мөлшері осы Нормативтердің екінші бөлігінде көзделген жағдайды қоспағанда, 10 000 000 000 (он миллиард) теңге мөлшерінде белгіленеді.

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің еншілес ұйымы болып табылатын, Standard&Poor's рейтингтік агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "А"-дан төмен емес шетел валютасында ең төменгі ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің рейтингі бар жаңадан құрылатын банк үшін жарғылық және меншікті капиталының ең төменгі мөлшері 5 000 000 000 (бес миллиард) теңге мөлшерінде белгіленеді.

Ескерту. 3-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 11.09.2017 № 169 (25.09.2017 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

4. Басқа банктер үшін меншікті капиталдарының ең төменгі мөлшері 10 000 000 000 (он миллиард) теңге мөлшерінде белгіленеді.

5. Банк акционерлерден осындай сатып алу уәкілетті орган белгілеген пруденциалдық нормативтердің және басқа да сақтауға міндетті нормалар мен лимиттердің кез келгенін бұзуға әкеп соқпаған жағдайда өз акцияларын сатып алады.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 22.12.2023 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2-тарау. Өз капиталы жеткіліктілігінің коэффициенті

6. Меншікті капитал бірінші деңгейдегі капиталдың және екінші деңгейдегі капиталдың сомасы ретінде есептеледі.

Нормативтердің мақсаттары үшін уәкілетті орган Standard & Poor's агенттігінің ұзақ мерзімді кредиттік рейтингтік бағаларымен қатар басқа рейтингтік агенттіктердің ұзақ мерзімді кредиттік рейтингтік бағаларын да мойындайды.

Нормативтердің мақсаттары үшін халықаралық қаржы ұйымдарына мынадай ұйымдар жатады:

- Азия Даму Банкі (the Asian Development Bank);
- Америкааралық даму банкі (the Inter-American Development Bank);
- Африка Даму Банкі (the African Development Bank);
- Еуразия Даму Банкі (Eurasian Development Bank);
- Еуропа инвестициялық банк (the European Investment Bank);
- Еуропа Кеңестің Даму Банкі (the Council of Europe Development Bank);
- Еуропалық Қайта Құру және даму банкі (the European Bank for Reconstruction and Development);
- Жеке секторды дамыту жөніндегі ислам корпорациясы (ICD);
- Инвестициялар кепілдігінің көпжақты агенттігі;
- Инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталық;
- Ислам даму банкі (the Islamic Development Bank);
- Скандинавия инвестициялық банкі (the Nordic Investment Bank);
- Халықаралық валюта қоры;
- Халықаралық даму қауымдастығы;
- Халықаралық қайта құру және даму банкі (the International Bank for Reconstruction and Development);
- Халықаралық қаржы корпорациясы (the International Finance Corporation).

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019 № 151 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

7. Бірінші деңгейдегі капитал негізгі капитал мен қосымша капиталдың сомасы ретінде есептеледі:

1) негізгі капитал:

Нормативтерге 1-1-қосымшаға сәйкес Банк капиталының құрамындағы құралдарды сыныптауға арналған өлшемшарттарда көзделген негізгі капиталдың қаржы құралдарының өлшемшарттарына сәйкес келетін, төленген жай акциялардың;

қосымша төленген капиталдың;

өткен жылдардың бөлінбеген таза пайдасының;

ағымдағы жылдың бөлінбеген таза пайдасының;

Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6793 болып тіркелген, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2011 жылғы 31 қаңтардағы № 3 қаулысымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктердегі, ипотекалық ұйымдардағы, "Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамындағы және Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктердің филиалдарындағы бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарының 3510 "Резервтік капитал" баланстық шоттарындағы қалдықтар сомасы ретінде айқындалатын жинақталған ашылған резервтің;

негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау резервтерінің және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздардың құнын қайта бағалау резервтерінің;

басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздардың құнын қайта бағалау резервтерінің;

мынадай реттеуіш түзетулерді шегергенде:

меншікті сатып алынған жай акцияларды;

гудвиллді қоса алғанда, материалдық емес активтерді;

өткен жылдардың және ағымдағы жылдың шығындарын;

шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бір бөлігін қоспағанда, кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін шегергендегі кейінге қалдырылған салық активін;

басқа да қайта бағалау бойынша резервтердің;

активтерді секьюритилендіру бойынша транзакциялармен байланысты сатудан түскен кірістердің сомасы ретінде есептеледі. Мұндай табыстарға болашақта толық немесе ішінара кірісті күтуге байланысты секьюритилендіру шарттарынан алынған болашақ кезеңдердің табысы жатады;

осындай міндеттеме бойынша кредиттік тәуекелдің өзгеруіне байланысты қаржылық міндеттеменің әділ құнының өзгеруінен түскен кірістердің немесе болған шығындардың;

қосылған капиталдан шегерілуге тиіс, бірақ оның жеткіліксіз деңгейіне байланысты негізгі капиталдан шегерілетін реттеуіш түзетулердің;

Нормативтердің 8-тармағында көрсетілген инвестициялардың сомасы ретінде есептеледі;

2) қосымша капиталға Нормативтерге 2-қосымшаға сәйкес Банк капиталының құрамындағы құралдарды жіктеуге арналған критерийлерде белгіленген критерийлерге сәйкес келетін мерзімсіз шарттар енгізіледі, олардың нәтижесінде бірмезгілде бір тұлғада қаржы активі және екінші тұлғада қаржылық міндеттеме немесе заңды тұлғаның барлық міндеттемелерін басқа тұлғадан шегергеннен кейін қалған оның активтерінің үлесіне құқығын растайтын өзге қаржы құралы (бұдан әрі – мерзімсіз қаржы құралдары) туындайды, сондай-ақ Нормативтерге 2-қосымшаға сәйкес Банк капиталының құрамындағы құралдарды жіктеуге арналған критерийлерде белгіленген критерийлерге сәйкес келетін, ақысы төленген артықшылықты акциялар енгізіледі.

Қосымша капитал мөлшері мынадай реттеуіш түзетулердің:

банктің меншікті мерзімсіз қаржы құралдарына тікелей не жанама тәсілмен жасалатын инвестицияларының;

банктің сатып алынған меншікті артықшылықты акцияларының;

Нормативтердің 8-тармағында көрсетілген инвестициялардың;

екінші деңгейдегі капиталдан шегерілуге тиіс, бірақ оның жеткіліксіз деңгейіне байланысты қосымша капиталдан шегерілетін реттеуіш түзетулердің сомасына азаяды.

Егер банктің қосымша капиталының сомасы шегеруді жүзеге асыру үшін жеткіліксіз болса, онда қалған бөлігі банктің негізгі капиталынан шегеріледі.

2022 жылғы 1 наурыздан бастап пайда болған теріс қайта бағалау түрінде өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын Қазақстан Республикасының Үкіметі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарының және Ресей Федерациясының эмитенттердің бағалы қағаздарының құнын қайта бағалау резервтері негізгі капитал сомасын есептеуге 12 (он екі) ай ішінде кезең-кезеңмен мынадай талаптарға сәйкес:

2022 жылғы 1 наурыздан бастап - теріс қайта бағалау сомасының 10 (он) пайызы мөлшерінде;

2022 жылғы 1 сәуірден бастап - теріс қайта бағалау сомасының 15 (он бес) пайызы мөлшерінде;

2022 жылғы 1 мамырдан бастап - теріс қайта бағалау сомасының 20 (жиырма) пайызы мөлшерінде;

2022 жылғы 1 маусымнан бастап - теріс қайта бағалау сомасының 25 (жиырма бес) пайызы мөлшерінде;

2022 жылғы 1 шілдеден бастап - теріс қайта бағалау сомасының 30 (отыз) пайызы мөлшерінде;

2022 жылғы 1 тамыздан бастап - теріс қайта бағалау сомасының 40 (қырық) пайызы мөлшерінде;

2022 жылғы 1 қыркүйектен бастап - теріс қайта бағалау сомасының 50 (елу) пайызы мөлшерінде;

2022 жылғы 1 қазаннан бастап - теріс қайта бағалау сомасының 60 (алпыс) пайызы мөлшерінде;

2022 жылғы 1 қарашадан бастап - теріс қайта бағалау сомасының 70 (жетпіс) пайызы мөлшерінде;

2022 жылғы 1 желтоқсаннан бастап - теріс қайта бағалау сомасының 80 (сексен) пайызы мөлшерінде;

2023 жылғы 1 қаңтардан бастап - теріс қайта бағалау сомасының 90 (тоқсан) пайызы мөлшерінде;

2023 жылғы 1 ақпаннан бастап - теріс қайта бағалау сомасының 100 (жүз) пайызы мөлшерінде қосылады.

Ескерту. 7-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.06.2022 № 48 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4 т. қараңыз) қаулысымен.

8. Капиталдан банктің қаржылық есептілігін жасаған кезде ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталға қатысу үлестері) банк инвестицияларын, мерзімсіз қаржы құралдарын, реттелген борышты (бұдан әрі – қаржы құралдары) шегеру, сондай-ақ кейінге қалдырылған салық активтерін шегеру мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

егер банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) кемінде 10 (он) пайызына ие қаржы ұйымдарының қаржы құралдарына банктің инвестициялары жиынтығында Нормативтердің 7-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капиталының 10 (он) пайызынан асатын болса, инвестициялардың жалпы сомасындағы жай акцияларға инвестициялар үлесіне көбейтілген асып кету сомасы негізгі капиталдан шегерілуге тиіс;

егер банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымының жай акцияларына банктің инвестициялары жиынтығында Нормативтердің 7-тармағында және осы

тармақтың екінші абзацында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капиталының 10 (он) пайызынан асатын болса, асып кету сомасы негізгі капиталдан шегерілуге тиіс;

егер шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігі Нормативтердің 7-тармағында және осы тармақтың екінші абзацында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капиталының 10 (он) пайызынан асатын болса, артылған сома негізгі капиталдан шегерілуге тиіс;

егер банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымының жай акцияларына банктің инвестициялары және шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігі және осы тармақтың екінші, үшінші және төртінші абзацтарында көрсетілген негізгі капиталдан шегерілуі тиіс сома жиынтығында Нормативтердің 7-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капиталы айырмасының 17, 65 (он жеті бүтін жүзден алпыс бес) пайызынан асатын болса, артылған сома негізгі капиталдан шегерілуге тиіс;

осы тармақтың бесінші абзацына сәйкес есептелген артылған сома осы тармақтың екінші, үшінші және төртінші абзацтарында көрсетілген негізгі капиталдан шегерілуге тиіс сомаға азаяды;

осы тармақтың екінші абзацында көрсетілген қаржы құралдарына инвестицияларды шегеру қаржы құралдарына инвестициялардың жалпы сомасына шаққандағы инвестициялардың үлесіне қарай меншікті капиталдың тиісті деңгейінен жүзеге асырылады;

7-тармаққа және осы тармақтың төртінші, бесінші және алтыншы абзацтарына сәйкес шегеруді есептеу мақсатында кейінге қалдырылған салық активтері шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің және өзге де кейінге қалдырылған салық активтерінің арасында тепе-тең негізде гудвиллді қоса алғанда материалдық емес активтерді есептемегенде, кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің сомасына азаяды;

банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымдарының мерзімсіз қаржы құралдарына банктің инвестициясы қосымша капиталдан шегерілуге тиіс.

егер қосымша капитал сомасы шегеруге жеткіліксіз болса, сома банктің негізгі капиталынан шегеріледі;

занды тұлғаның шығарылған акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымдарының реттелген

борышына банктің инвестициялары екінші деңгейдегі капиталдан шегерілуге тиіс;

егер екінші деңгейдегі капитал сомасы шегеруге жеткіліксіз болса, сома банктің бірінші деңгейдегі капиталынан шегеріледі;

меншікті капитал есебінен шегерілмейтін инвестициялар Нормативтерге 2-қосымшаға сәйкес салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесіне сәйкес кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

Ескерту. 8-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 18.06.2020 № 66 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

9. Екінші деңгейдегі капитал:

банктің сатып алынған өз реттелген борышы шегерілген реттелген борыштың ;

Нормативтердің 8-тармағында көрсетілген инвестициялар шегерілген сомасы ретінде есептеледі.

2015 жылғы 1 қаңтарға дейін тартылған, Нормативтерге 1-1-қосымшаға сәйкес Банк капиталының құрамындағы құралдарды жіктеуге арналған критерийлерде белгіленген критерийлерге сәйкес келмейтін реттелген борыштың мөлшері екінші деңгейдегі капиталдың есебіне мынадай талаптарға сәйкес енгізіледі:

ұлттық валютада:

2015 жылғы 1 қаңтардан бастап – ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасының 100 (бір жүз) пайызы мөлшерінде;

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап – ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасының 100 (бір жүз) пайызы мөлшерінде;

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап – ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасының 80 (сексен) пайызы мөлшерінде;

2018 жылғы 1 қаңтардан бастап – ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасының 50 (елу) пайызы мөлшерінде;

2019 жылғы 1 қаңтардан бастап – ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасының 20 (жиырма) пайызы мөлшерінде;

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасы екінші деңгейдегі капитал есебінен алып тасталады;

шетел валютасында:

2015 жылғы 1 қаңтардан бастап – шетел валютасындағы реттелген борыш сомасының 80 (сексен) пайызы мөлшерінде;

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап – шетел валютасындағы реттелген борыш сомасының 60 (алпыс) пайызы мөлшерінде;

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап – шетел валютасындағы реттелген борыш сомасының 40 (қырық) пайызы мөлшерінде;

2018 жылғы 1 қаңтардан бастап – шетел валютасындағы реттелген борыш сомасының 20 (жиырма) пайызы мөлшерінде;

2019 жылғы 1 қаңтардан бастап шетел валютасындағы реттелген борыш сомасы екінші деңгейдегі капитал есебінен алып тасталады.

2015 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша кемінде 5 (бес) жылды құрайтын өтеу мерзімі бар реттелген борыш мөлшерінің 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша енгізілетін мөлшерде екінші деңгейдегі капитал есебіне енгізілуі жалғасады және жыл сайын 1 қаңтардағы жағдай бойынша реттелген борыш сомасының 20 (жиырма) пайызына төмендейді.

Ескерту. 9-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 11.09.2017 № 169 (25.09.2017 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

10. Банктің меншікті капиталының жеткіліктілігі мынадай коэффициенттермен:

1) негізгі капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті (k_1):

негізгі капиталдың:

кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша сараланған активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің;

нарықтық тәуекелді ескере отырып есептелген активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің;

операциялық тәуекелдің сомасына қатынасымен;

2) бірінші деңгейдегі капитал жеткіліктілігі коэффициенті (k_{1-2}):

бірінші деңгейдегі капиталдың:

кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша сараланған активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің;

нарықтық тәуекелді ескере отырып есептелген активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің;

операциялық тәуекелдің сомасына қатынасымен;

3) k_2 меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенті:

меншікті капиталдың:

кредит тәуекелі дәрежесі бойынша сараланған активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер;

нарықтық тәуекелі ескеріле отырып есептелген активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер;

операциялық тәуекел сомасына қатынасымен сипатталады.

k_1 , k_{1-2} және k_2 коэффициенттерінің есебіне қабылданатын тәуекел дәрежесі бойынша сараланған активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер ХҚЕС-қа сәйкес қалыптастырылған резервтер шегеріле отырып қосылады.

Меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндері және Капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндері консервациялық буфер мен жүйелік буферді ескере отырып Нормативтерге 3-қосымшаға сәйкес белгіленген.

Меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің ең төменгі мәндері Нормативтерге 3-қосымшаға сәйкес Капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндеріне сәйкес белгіленген мәндер мен SREP нәтижелері немесе SREP және тұрақты AQR нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысының сомасы ретінде айқындалады.

SREP нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы тұрақты AQR аясына кірмеген банктерге қатысты қолданылады.

SREP нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы мөлшерінің диапазоны кредит тәуекелі дәрежесі бойынша сараланған активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер, нарықтық тәуекел ескеріле отырып есептелген активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер, операциялық тәуекел сомасының 0 (нөл) пайызынан 3 (үш) пайызына дейінгі аралықты құрайды.

SREP және тұрақты AQR нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы тұрақты AQR аясына кірген банктерге қатысты қолданылады.

SREP және тұрақты AQR нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы мөлшерінің диапазоны кредит тәуекелі дәрежесі бойынша сараланған активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер, нарықтық тәуекел ескеріле отырып есептелген активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер, операциялық тәуекел сомасының 0 (нөл) пайызынан 6 (алты) пайызына дейін аралықты құрайды.

SREP нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы, SREP пен тұрақты AQR нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы жыл сайын белгіленеді. SREP нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы, SREP және тұрақты AQR нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы тиісті үстемеақының жаңа мөлшері белгіленгенге дейін қолданылады.

Меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндеріне қосымша меншікті капитал буферлерінің мынадай мәндері белгіленеді:

консервациялық буферге қойылатын талап тұрақты негізде орындалады және мыналарды құрайды:

2015 жылғы 1 қаңтардан бастап - 1 (бір) пайыз;

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап - 1 (бір) пайыз;

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап - 2 (екі) пайыз;

2020 жылғы 1 маусымнан бастап - 1 (бір) пайыз;

2021 жылғы 1 шілдеден бастап - 2 (екі) пайыз;

2024 жылғы 1 қаңтардан бастап – 2,5 (екі бүтін оннан бес) пайыз;

жүйелік маңызы бар банктер үшін:

2015 жылғы 1 қаңтардан бастап - 2,5 (екі бүтін оннан бес) пайыз;

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап - 2,5 (екі бүтін оннан бес) пайыз;

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап - 3 (үш) пайыз;

2020 жылғы 1 маусымнан бастап - 2 (екі) пайыз;

2021 жылғы 1 шілдеден бастап - 3 (үш) пайыз;

енгізу мөлшері мен мерзімдері "Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 51-2-бабы төртінші бөлігінің 1-1) тармақшасына, "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 42-1-бабы 1-тармағының үшінші бөлігіне сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген макропруденциалдық нормативтермен және лимиттермен, олардың нормативтік мәндерімен және есеп айырысу әдістемесімен айқындалатын контрциклдік буфер және секторлық контрциклдік буфер;

жүйелік буфер, оны есептеуге қойылатын талаптар жүйелік маңызы бар, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19925 болып тіркелген "Қаржы ұйымдарын жүйелік маңызы бар ұйымдар қатарына жатқызу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 23 желтоқсандағы № 240 қаулысына сәйкес жүйелік маңызы бар деп танылған, банктерге қолданылады. Жүйелік буферге қойылатын талап 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап тұрақты негізде орындалады және тәуекелдер ескеріле отырып сараланған активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелер сомасының 1 (бір) пайызын құрайды;

қадағалап стресс-тестілеу нәтижелері бойынша буфер, ол қадағалап стресс-тестілеу нәтижелері бойынша уәкілетті орган айқындаған оқиғалардың дамуының болжамды (стрестік) сценарийлеріне банктердің қаржылық орнықтылығы тәуекелдерін қамтиды. Қадағалап стресс-тестілеу нәтижелері бойынша буфер мөлшерінің диапазоны кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша сараланған активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер, нарықтық тәуекел ескеріле отырып есептелген активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер, операциялық тәуекел сомасының 0 (нөл) пайызынан 3 (үш) пайызына дейін аралықты құрайды.

Қадағалап стресс-тестілеу нәтижелері бойынша буфер жыл сайын белгіленеді және буфердің жаңа мөлшері белгіленгенге дейін қолданылады.

Егер k_1 , k_1-2 және k_2 коэффициенттерінің нақты мәндері осы тармақтың төртінші бөлігінде көрсетілген капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндерінен төмен емес, бірақ бұл ретте көрсетілген коэффициенттердің кез келгені меншікті капитал буферлерін ескере отырып, коэффициенттердің белгіленген мәндерінен төмен болса, онда банктің бөлінбеген таза кірісін пайдалануға "Акционерлік қоғамдар туралы" Қазақстан Республикасының

Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, дивидендтер төлеуді тоқтату және акцияларды кері сатып алу бөлігінде Нормативтерге 4-қосымшаға сәйкес Бөлінбеген таза кірісті шектеудің ең төменгі мөлшеріне сәйкес шектеу қойылады.

Меншікті капитал буферлерін ескере отырып, меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндеріне Нормативтердің 7-тармағына сәйкес негізгі капитал құрауыштарының есебінен қол жеткізіледі.

SREP нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы және SREP және тұрақты AQR нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы меншікті капиталға белгіленеді және негізгі капитал (k1) есебінен кемінде 56,25 (елу алты бүтін жүзден жиырма бес) пайызға, бірінші деңгейдегі капитал (k1-2) есебінен кемінде 75 (жетпіс бес) пайызға өтеледі, оның тізбесі Нормативтердің 7-тармағында белгіленген.

Қадағалап стресс-тестілеу нәтижелері бойынша буфер негізгі капиталға белгіленеді.

Нормативтердің осы тармағының талаптарына сәйкес есептелген меншікті капитал буферлерінің мөлшері бухгалтерлік есепте көрсетілмейді.

SREP нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысын, сондай-ақ SREP және тұрақты AQR нәтижелері бойынша және қадағалап стресс-тестілеу нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысы мен буферді қоспағанда, меншікті капитал жеткіліктілігі нормативтерінің және меншікті капитал буферлерінің мәндерін уәкілетті орган кемінде 3 (үш) жылда бір рет қайта қарайды.

Осы Нормативтердің мақсаттары үшін SREP деп банктің бизнес моделін, капитал тәуекелдерін, өтімділік тәуекелін, корпоративтік басқару жүйесін бағалауды сандық және сапалық талдау арқылы тәуекелге бағдарланған қадағалау шеңберінде жүзеге асырылатын банктер қызметіндегі тәуекелдер мен кемшіліктерді бағалаудың жыл сайынғы қадағалау процесі түсініледі, тұрақты AQR деп тәуекелге бағдарланған қадағалау шеңберінде жүзеге асырылатын банктердің активтері мен шартты (ықтимал) міндеттемелерінің сапасын жыл сайынғы бағалау түсініледі.

Ескерту. 10-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.08.2025 № 52 (31.08.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

11. Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтерді, шартты және ықтимал міндеттемелерді есептеу Нормативтерге 2-қосымшаға сәйкес Банктің кредиттік тәуекелдің дәрежесі бойынша сараланған активтерінің кестесіне сәйкес және Нормативтерге 5-қосымшаларға сәйкес Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша сараланған шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесіне сәйкес жүргізіледі.

Активтерді, шартты және ықтимал міндеттемелерді тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу мақсаттары үшін активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер ХҚЕС-ке сәйкес олар бойынша құрылған резервтер сомасына азайтылады.

Кредиттік тәуекел бойынша мөлшерленетін шартты және ықтимал міндеттемелер Нормативтерге 5-қосымшаға сәйкес Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша сараланған шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесіне сәйкес есептелген шартты және ықтимал міндеттемелер сомасының банк кредиттік тәуекелдерді көтеретін қарсы агенттің Нормативтерге 2-қосымшаға сәйкес Банктің кредиттік тәуекелдің дәрежесі бойынша сараланған активтерінің кестесінде көрсетілген санатына сәйкес келетін тәуекел дәрежесіне көбейтіндісі ретінде айқындалады.

Нарықтық тәуекелді ескере отырып, активтерді, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелерді есептеу Нормативтердің 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 және 22-тармақтарына сәйкес жүргізіледі.

Операциялық тәуекелді есептеу Нормативтердің 29-тармағына сәйкес жүргізіледі.

12. Нарықтық тәуекел ескерілген активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне (валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекелді қоспағанда) банктер нарықтық құны бойынша есепке алатын, оларды сатып алу жылынан кейін 3 (үш) жыл ішінде көрсетілген кезеңде сатып алу құны мен сату құнының арасындағы айырмасынан кіріс алу үшін сату мақсатында сатып алынған активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер (бұдан әрі – нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары) кіреді.

13. Нарықтық тәуекел ескерілген активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер 13,3-ке тең сәйкес келтіру коэффициентінің және мыналардың:

нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекелдің;

валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекелдің;

нарықтық құнының өзгеруіне байланысты тауар-материалдық қорлар бойынша тәуекелдің сомасының туындысы ретінде есептеледі.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап сәйкес келтіру коэффициентінің мәні 13,3-ке тең.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап сәйкес келтіру коэффициентінің мәні 12,5-ке тең.

14. Сату мақсатында сатып алынған акциялардың, исламдық бағалы қағаздардың нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекелдің есебі акцияларға айрықша тәуекел мен акцияларға жалпы тәуекел сомасын білдіреді.

Акцияға айрықша тәуекел мен акцияға жалпы тәуекелдің есебіне нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар мынадай қаржы құралдары: акциялар (артықшылық берілген акцияларды қоспағанда); исламдық бағалы қағаздары;

осы тармақтың үшінші және төртінші абзацтарында көрсетілген бағалы қағаздарға индекс енгізіледі.

15. Айрықша тәуекел мен жалпы тәуекелді есептеу үшін Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушысының немесе халықаралық қор биржалары танып отырған сауда-саттықты ұйымдастырушының сауда жүйесінде сатылатын акциялардың немесе акциялар индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты әрбір қаржы құралы бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) позициялар айқындалады.

Белгілі акциялардың немесе акцияларға белгілі индекстің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты қаржы құралдары бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) позиция белгілі акциялардың немесе акцияларға белгілі индекстің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты, оның ішінде белгілі акцияларды сатуға талаптарды немесе акцияларға белгілі индекс бойынша төлемдерді жүзеге асыруға талаптарды білдіретін қаржы құралдары сомасының және белгілі акциялардың немесе акцияларға белгілі индекстің нарықтық бағасының өзгеруіне байланысты, оның ішінде белгілі акцияларды сатуға міндеттемелерді немесе акцияларға белгілі индекс бойынша төлемдерді жүзеге асыру міндеттемесін білдіретін қаржы құралдары сомасының арасындағы айырмасын білдіреді.

16. Акциялардың немесе акцияларға индекстің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша айрықша тәуекел көрсетілген қаржы құралдары бойынша ашық позициялардың (ұзын және қысқа) 0,075-ке тең ерекше тәуекел коэффициенті бойынша сараланған сомасын білдіреді.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап айрықша тәуекел коэффициентінің мәні 0,075-ке тең.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап айрықша тәуекел коэффициентінің мәні 0,08-ге тең.

17. Жалпы тәуекел 0,075-ке тең жалпы тәуекел коэффициентінің және белгілі акциялардың немесе акцияларға белгілі индекстің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша ұзын позициялар сомасы мен қысқа позициялар сомасы арасындағы айырмасының туындысын білдіреді.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап жалпы тәуекел коэффициентінің мәні 0,075-ке тең.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап жалпы тәуекел коэффициентінің мәні 0,08-ге тең.

18. Сауда портфелінде исламдық бағалы қағаздар болған кезде нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекелдің есебі айрықша тәуекел мен жалпы тәуекелдің сомасын білдіреді.

19. Исламдық бағалы қағаздар бойынша айрықша тәуекел Нормативтердің 20-тармағына сәйкес айрықша тәуекел коэффициенттері бойынша сараланған, нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар ашық позициялардың сомасын білдіреді.

20. Нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар исламдық бағалы қағаздар бойынша ашық позициялар айрықша тәуекел коэффициенттері бойынша мынадай тәртіппен мөлшерленеді:

1) 0 (нөл) пайыз коэффициенті бойынша – нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, оригинатор – ұлттық холдинг, ұлттық басқарушы холдинг құрған ислам арнайы қаржы компаниясы шығарған исламдық бағалы қағаздар, Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осындай деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған исламдық бағалы қағаздар түріндегі қаржы құралдары;

2) 0,25 (нөл бүтін жүзден жиырма бес) пайыз коэффициенті бойынша – нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, оригинатор – дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) 100 (бір жүз) пайызы ұлттық басқарушы холдингке тиесілі заңды тұлға құрған ислам арнайы қаржы компаниясы шығарған исламдық бағалы қағаздар, Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар, халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушыларының және Нормативтерге 6-қосымшаға сәйкес Халықаралық қор биржалары болып танылған сауда-саттық ұйымдастырушыларының тізіміне сәйкес халықаралық қор биржалары болып

танылатын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың ресми тізіміне енгізілген исламдық бағалы қағаздар түріндегі 6 (алты) айдан кем өтеу мерзімі бар қаржы құралдары;

3) 1 (бір) пайыз коэффициенті бойынша – нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, Нормативтің осы тармағының 2) тармақшасында көрсетілген, 6 (алты) айдан 24 (жиырма төрт) айға дейінгі өтеу мерзімі бар қаржы құралдары;

4) 1,6 (бір бүтін оннан алты) пайыз коэффициенті бойынша – нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, Нормативтің осы тармағының 2) тармақшасында көрсетілген, 24 (жиырма төрт) айдан асатын өтеу мерзімі бар қаржы құралдары;

5) 8 (сегіз) пайыз коэффициенті бойынша – Нормативтің осы тармағының 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында көрсетілгендерді қоспағанда, нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары.

21. Исламдық бағалы қағаздар бойынша жалпы нарықтық тәуекел мына сомаларды білдіреді:

әрбір уақыт аралығында жабық сараланған позициялар сомасының 10 (он) пайызы;

1-зонаның жабық сараланған позициясы мөлшерінің 40 (қырық) пайызы;

2-зонаның жабық сараланған позициясы мөлшерінің 30 (отыз) пайызы;

3-зонаның жабық сараланған позициясы мөлшерінің 30 (отыз) пайызы;

1 және 2-зоналары арасындағы жабық сараланған позиция мөлшерінің 40 (қырық) пайызы;

2 және 3-зоналары арасындағы жабық сараланған позиция мөлшерінің 40 (қырық) пайызы;

1 және 3-зоналары арасындағы жабық сараланған позиция мөлшерінің 100 (бір жүз) пайызы;

қалған ашық сараланған позиция мөлшерінің 100 (бір жүз) пайызы.

22. Сараланған позициялар мынадай тәртіппен есептеледі:

1) нарықтық құнның өзгеруіне байланысты исламдық бағалы қағаздар бойынша ашық позицияның мөлшерін айқындау;

2) уақыт аралықтары бойынша ашық позицияларды бөлу Нормативтерге 7-қосымшаға сәйкес жүзеге асырылады:

нарықтық құнның өзгеруіне байланысты исламдық бағалы қағаздар уақыт аралықтары бойынша кезекті төлем күніне дейін қалған мерзімге қарай бөлінеді;

нарықтық құнның өзгеруіне байланысты исламдық бағалы қағаздар уақыт аралықтары бойынша кірістілік мөлшерлемесін қайта қарау күніне дейін қалған мерзімге қарай бөлінеді;

орындау мерзімі екі уақыт аралықтың шегінде тұрған исламдық бағалы қағаздар ертерек келетін уақыт аралығына бөлінеді;

3) әрбір уақыт аралығының ішінде барлық ұзын және қысқа ашық позициялар қосылады;

4) әрбір уақыт аралығы бойынша жиынтық ұзын және жиынтық қысқа позициялар уақыт аралығына сәйкес келетін коэффициентке мөлшерленеді;

5) әрбір уақыт аралығы бойынша ашық сараланған және жабық сараланған позициялар анықталады.

Әрбір уақыт аралығының сараланған ұзын және қысқа позициялары өзара есепке алынады.

Әрбір уақыт аралығы бойынша сараланған ұзын және қысқа позициялардың толық өзара есепке алынуға жататын бөліктерінің сомасы уақыт аралығының жабық сараланған позициясын білдіреді. Ұзын және қысқа позициялардың өзара есепке алуға жатпаған немесе өзара есепке алынбай қалған бөлігі қосылып, уақыт аралығының сараланған ұзын немесе қысқа позициясын құрайды.

Уақыт аралықтары мынадай зоналар бойынша топтастырылады:

1-зонаға 1 (бір) жылдан аз 4 (төрт) уақыт аралығы кіреді, оның ішінде 1 (бір) айдан аз, 1 (бір) айдан 3 (үш) айға дейін, 3 (үш) айдан 6 (алты) айға дейін, 6 (алты) айдан 12 (он екі) айға дейін;

2-зонаға 1 (бір) жылдан 4 (төрт) жылға дейінгі 3 (үш) уақыт аралығы кіреді, оның ішінде 1 (бір) жылдан 2 (екі) жылға дейін, 2 (екі) жылдан 3 (үш) жылға дейін, 3 (үш) жылдан 4 (төрт) жылға дейін;

3-зонаға 4 (төрт) жылдан асатын алты уақыт аралығы кіреді, оның ішінде 4 (төрт) жылдан 5 (бес) жылға дейін, 5 (бес) жылдан 7 (жеті) жылға дейін, 7 (жеті) жылдан 10 (он) жылға дейін, 10 (он) жылдан 15 (он бес) жылға дейін, 15 (он бес) жылдан 20 (жиырма) жылға дейін, 20 (жиырма) жылдан астам.

Әрбір зонаның уақыт аралықтары бойынша ұзын немесе қысқа сараланған позициялар өзара есепке алынуға жатады. Әрбір зонадағы әртүрлі уақыт аралықтарының ұзын немесе қысқа позицияларының өзара есепке алынуға жататын бөліктерінің сомасы зонаның жабық сараланған позициясын білдіреді.

Әрбір зонадағы әртүрлі уақыт аралықтарының сараланған ұзын немесе қысқа позицияларының өзара есепке алынуға жатпаған немесе өзара есепке алынбай қалған бөлігі қосылады және әрбір зонаның сараланған ұзын немесе қысқа позициясын құрайды;

б) зоналардың арасында ашық және жабық сараланған позициялары анықталады.

1-зонаның ашық сараланған ұзын (қысқа) позициясы 2-зонаның ашық сараланған ұзын (қысқа) позициясымен өзара есепке алынады.

1-зонаның және 2-зонаның сараланған ұзын немесе қысқа позициялары мөлшерлерінің толық өзара есепке алынуға жататын бөліктерінің сомасы 1 және 2-зоналар арасындағы жабық сараланған позицияны білдіреді.

2-зонаның ашық сараланған ұзын (қысқа) позициясы 3-зонаның ашық сараланған ұзын (қысқа) позициясымен өзара есепке алынады.

2-зонаның және 3-зонаның сараланған ұзын немесе қысқа позициялары мөлшерлерінің толық өзара есепке алынуға жататын бөліктерінің сомасы 2 және 3-зоналар арасындағы жабық сараланған позицияны білдіреді.

1-зонаның ашық сараланған ұзын (қысқа) позициясы 3-зонаның ашық сараланған ұзын (қысқа) позицияларымен өзара есепке алынады.

1-зонаның және 3-зонаның сараланған ұзын немесе қысқа позициялары мөлшерлерінің толық өзара есепке алынуға жататын бөліктерінің сомасы 1 және 3-зоналар арасындағы жабық сараланған позицияны білдіреді.

Зоналар арасында өзара есепке алудан кейін қалған ашық сараланған позициялар қосылып, қалған ашық сараланған позицияны құрайды.

Исламдық бағалы қағаздар бойынша жалпы нарықтық тәуекелді есептеу Нормативтерге 8-қосымшаға сәйкес жүргізіледі.

23. Шетел валюталарының айырбастау бағамының (бағалы металдардың нарықтық құнының) өзгеруіне байланысты активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер бойынша тәуекелдің есебі 0,075 тең валюталық тәуекел коэффициентінің және мына:

әрбір шетел валютасы бойынша ашық қысқа позициялардың (абсолюттік мәні бойынша) және бағалы металдар бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) позициялардың (абсолюттік мәні бойынша);

әрбір шетел валютасы бойынша ашық ұзын позициялардың (абсолюттік мәні бойынша) және бағалы металдар бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) позициялар (абсолюттік мәні бойынша) сомаларының бірінің ең жоғары мәнінің туындысын білдіреді:

Әрбір шетел валютасы бойынша ашық валюталық позиция Нормативтердің 50-тармағына сәйкес есептеледі.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап валюталық тәуекел коэффициентінің мәні 0,075-ке тең.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап валюталық тәуекел коэффициентінің мәні 0,08-ге тең.

24. Әрбір шетел валютасы (бағалы метал) бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) позициясының есебіне шетел валютасында (бағалы металмен) көрсетілген немесе тіркелген активтер, міндеттемелер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер, оның ішінде:

шетел валютасында (бағалы металмен) көрсетілген (тіркелген) активтер мен міндеттемелердің нарықтық (әділ) құнының арасындағы айырма;

форвард, немесе фьючерс және опцион операциялары бойынша алынатын және төленетін шетел валютасының (бағалы металдың) мөлшерлері арасындағы айырма;

шетел валютасында көрсетілген (тіркелген) алынған және бөлінген кепілдіктердің арасындағы айырма кіреді.

Көрсетілген айырмалардың оң мәндері шетел валютасы (бағалы метал) бойынша ашық ұзын позициялар, ашық теріс мәндері – шетел валютасы (бағалы метал) бойынша қысқа позициялар туралы растайды.

25. Шетел валютасының айырбастау бағамының (бағалы металдардың нарықтық құнының) өзгеруіне байланысты активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер ашық валюталық позицияның есебіне ХҚЕС-ке сәйкес қалыптастырылған резервтерді шегере отырып енгізіледі.

26. Тауар-материалдық қорлардың нарықтық құнының өзгеруіне байланысты тауар-материалдық қорлар бойынша тәуекел банктер сауда делдалы ретінде коммерциялық кредит беру арқылы сауда қызметін қаржыландыру мақсатында коммерциялық кредит беру туралы шартқа немесе лизинг (жалға беру) талаптарымен инвестициялық қызметті жүзеге асыру мақсатында мүліктің лизингі (жалға беру) туралы шартқа сәйкес қайта сатуға арналған бағалы металдарды (шетел валюталарының айырбастау бағамының өзгеруіне байланысты активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер бойынша тәуекелдің есебіне алынатын алтын мен күмісті қоспағанда) қоса алғанда, активтерді тауар-материалдық қорлар түрінде ұстаған кезде туындайды.

27. Тауар-материалдық қорлардың нарықтық құнының өзгеруіне байланысты тауар-материалдық тәуекелдің шамасы әрбір тауар (тауарлық топ) бойынша былай есептеледі:

1) әрбір тауар (тауарлық топ) бойынша ұзын және қысқа позициялар барлық ұзын және қысқа позицияларды жинақтау арқылы есептелінеді;

2) әрбір тауар (тауарлық топ) бойынша таза позиция тиісінше тауар (тауарлық топ) бойынша ұзын және қысқа позициялар арасындағы айырма ретінде есептеледі;

3) әрбір тауар (тауарлық топ) бойынша брутто-позиция тиісінше тауар (тауарлық топ) бойынша ұзын және қысқа позициялар сомасы ретінде позиция белгісін ескерместен есептеледі.

Тауар-материалдық қорлардың нарықтық құнының өзгеруіне байланысты тауар-материалдық тәуекелдің шамасы әрбір тауар (тауарлық топ) бойынша тауар-материалдық тәуекел шамасының сомасына тең. Әрбір тауар бойынша тауар-материалдық тәуекелдің шамасы мынадай мәндер сомасына:

әрбір тауар бойынша таза позиция шамасының 15 (он бес) пайызына;
әрбір тауар бойынша брутто-позиция шамасының 3 (үш) пайызына тең.

28. Банк үшін валюта тәуекелі болатын тауар позициясын қаржыландыру, сондай-ақ капиталды есептеу мәні болып табылады және капиталға қойылатын талап валюта тәуекеліне сәйкес анықталады.

29. Операциялық тәуекел соңғы өткен 3 (үш) жылдағы жылдық жалпы кірістің орташа шамасы көбейтіндісіне 13,3-ке тең сәйкес келтіру коэффициентінің 0,075-ке тең операциялық тәуекел коэффициентіне көбейтіндісі ретінде есептеледі.

Соңғы өткен 3 (үш) жыл ішіндегі жылдық жалпы кірістің орташа шамасы осы жылдардың әр жылы сайын банктің таза кіріс алған соңғы өткен 3 (үш) жылдағы жылдық жалпы кіріс сомасының банктің таза кіріс алған жылдарының санына қатынасы ретінде есептеледі.

Жаңадан құрылған банктер үшін операциялық тәуекел қаржы жылының аяқталуы бойынша есептеледі және жылдық жалпы кірістің орташа мәні өткен жылдар санын ескере отырып есептеледі.

Жылдық жалпы кіріс жиынтық кірістің, корпоративтік табыс салығының, қамтамасыз етуге арналған қаржының жиынтық шығыстарды, провизияларды (резервтерді) қалпына келтіруден түскен кірістерді шегергендегі сомасы ретінде айқындалады.

Операциялық тәуекел есебіне банк шығын шеккен, бірақ провизияларды (резервтерді) қалпына келтіруден болған кірістерді шегергенде қамтамасыз етуге арналған қаржыны ескере отырып, оң жалпы кіріс алынған жыл енгізіледі.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап сәйкес келтіру коэффициентінің мәні 13,3-ке тең, операциялық тәуекел коэффициентінің мәні - 0,075-ке тең.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап сәйкес келтіру коэффициентінің мәні 12,5-ке тең, операциялық тәуекел коэффициентінің мәні - 0,08-ке тең.

30. Инвестициялық депозит туралы шарт бойынша тартылған қаражатқа банк кепілдік бермейді және мұндай зияндар банктің кінәсі бойынша туындаған жағдайды қоспағанда, инвестициялардан келтірілген кез келген зиянды инвестициялық депозиттерді ұстаушылар көтереді. Мұндай активтер бойынша коммерциялық тәуекел банк үшін нормативтік капиталды құруды талап етпейді. Инвестициялық депозит туралы шарт бойынша тартылған қаражат есебінен қаржыландырылатын активтер тәуекел деңгейі бойынша сараланатын активтер есебінен алып тасталынады.

3-тарау. Бір қарыз алушыға жасалатын тәуекелдің ең көп мөлшері

31. "Бір қарыз алушы" терминін Нормативтердің 34-тармағында көрсетілген, банкте талаптары бар немесе талаптары туындауы мүмкін әрбір жеке және заңды тұлға деп түсіну керек.

Екі немесе одан да көп қарыз алушылардан құралған топтың тәуекел мөлшері, егер қарыз алушылардың әрқайсысының тәуекел мөлшері банктің меншікті капиталының 0,1 (нөл бүтін оннан бір) пайызынан асатын болса, бір қарыз алушы үшін жиынтықта, сондай-ақ мынадай жағдайлардың бірі болған кезде есептеледі:

қарыз алушылардың бірі ірі қатысушы (акционерлік қоғамның, жауапкершілігі шектеулі серіктестіктің немесе қосымша жауапкершілігі бар серіктестіктің жарғылық капиталына қатысу үлесінің немесе дауыс беретін акцияларының 10 (он) немесе одан көп пайызын тікелей немесе жанама түрде иеленетін жеке немесе заңды тұлға, коммандиттік серіктестікте толық серіктестік, толық серіктестікке қатысушы), үлестес тұлға, жақын туыс (ата-анасы, баласы, асыраушысы, асырап алған баласы, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек ағасы-інісі немесе апасы-сіңлісі, атасы, әжесі, немересі), жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы, басқа қарыз алушының бірінші басшысы, не басқа қарыз алушымен мәміле жасауға мүдделі тұлға;

ірі қатысушы, жақын туысы, жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы немесе қарыз алушының бірінің бірінші басшысы не бір қарыз алушымен мәміле жасауға мүдделі тұлға - ірі қатысушы, жақын туысы, жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы немесе басқа қарыз алушының бірінші басшысы не басқа қарыз алушымен мәміле жасауға мүдделі тұлға болып табылады;

ірі қатысушы, жақын туысы, жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы немесе қарыз алушының бірінің бірінші басшысы не бір қарыз алушымен мәміле жасауға мүдделі, ірі қатысушы болып табылатын тұлға, жақын туысы, жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы немесе бірінші басшысы болып табылады не ірі қатысушының, жақын туысының, жұбайының (зайыбының), жұбайының (зайыбының) жақын туысының немесе басқа қарыз алушының бірінші басшысының не басқа қарыз алушымен мәміле жасауға мүдделі тұлғаның мәміле жасауға мүдделі тұлғасы болып табылады;

қарыз алушылардың бірінің банктен қарызға алған ақшасын басқаға пайдалануға беретін қарыз берушінің меншікті капиталынан асатын мөлшерде бергендігін растайтын жеткілікті негіздер бар болса;

қарыз алушылардың банктің қарыз алушылары болып табылмайтын сол бір үшінші тұлғаға пайдалануға осы қарыз алушылардың жиынтық меншікті капиталынан асатын мөлшердегі банктен алынған қарызды бірлесіп немесе жекелей бергенін растайтын жеткілікті негіздер бар болса;

қарыз алушылар бір-бірімен қарыз алушылардың бірінің (Қазақстан Республикасының банктерін қоспағанда) ортақ не басқа қарыз алушының міндеттемелері бойынша оның активтерінің 10 (он) пайызынан асатын сомада субсидиарлық жауапкершілігі бар болатындай байланысты болса;

бір қарыз алушының лауазымды тұлғасы банктің басқа қарыз алушыларының қызметіне қаржылық жағынан мүдделі болса;

консорциумның мүшелері болып табылатын қарыз алушыларды қоспағанда, қарыз алушылар өзара бірлескен қызмет туралы шарт не бірлескен қызмет туралы шарттың белгілері бар өзге құжат арқылы байланысты болса;

қарыз алушылар сақтандыру полистері, резервтік аккредитивтер, кепілгерліктер, сондай-ақ "ДАМУ" кәсіпкерлікті дамыту қоры" акционерлік қоғамының, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының және олардың еншілес ұйымдарының, "Проблемалық кредиттер қоры" акционерлік қоғамының, Қазақстан Республикасының кәсіпкерлікті дамыту және қолдау институттарының, экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын ұлттық компанияның, Standard & Poor's агенттігінің (Стандарт энд Пурс) "В"- дан төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарының, қаржы ұйымдарының, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің кепілдіктері түрінде берілген жалпы қамтамасыз етудің болуы жағдайларын қоспағанда, олардың міндеттемелері үшінші тұлғаға тиесілі ортақ кепіл мүлкімен қамтамасыз етілетіндей не ортақ қамтамасыз етудің болуы жағдайларын қоспағанда, олардың міндеттемелері бойынша қамтамасыз ету түрінде олардың жиынтық сомасы қарыздың баланстық құнының 35 (отыз бес) пайызынан артық өтейтін сол бір тұлғаның кепілдігі және (немесе) кепілгерлігі ұсынылатындай етіп байланысты болса;

қарыз алушылар сақтандыру полистері, резервтік аккредитивтер, кепілгерліктер, сондай-ақ "ДАМУ" кәсіпкерлікті дамыту қоры" акционерлік қоғамының, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының және олардың еншілес ұйымдарының, "Проблемалық кредиттер қоры" акционерлік қоғамының, Қазақстан Республикасының кәсіпкерлікті дамыту және қолдау институттарының, экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын ұлттық компанияның, Standard & Poor's агенттігінің (Стандарт энд Пурс) "В"- дан төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарының, қаржы ұйымдарының, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің кепілдіктері түрінде берілген қамтамасыз етудің болуы жағдайларын қоспағанда,

қарыз алушылардың бірі басқа қарыз алушының міндеттемелерін қамтамасыз етуге кепіл мүлкін, кепілдік, кепілгерлік бергендей байланысты болса;

төмендегі талаптардың біріне сәйкес келетін қарыз алушылар:

мынадай мемлекеттердің аумағында: Андорра князьдігінде, Лихтенштейн князьдігінде, Либерия Республикасында, Монако князьдігінде, Маршалл аралдарында (Маршалл аралдары республикасында) тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылады;

Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы ақпарат алмасу жөнінде міндеттеме қабылдамаған офшорлық аймақтардың тізбесіне енгізілген мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылады;

тіркелген немесе осы тармақтың екінші бөлігінің он үшінші және он төртінші абзацтарында көрсетілген мемлекеттердің азаматтары болып табылатын ірі қатысушылары, үлестес тұлғалары, жақын туыстары, бірінші басшылары не осы қарыз алушылармен мәміле жасауға мүдделі тұлғалары бар;

қарыз алушылар бір-бірімен Банктер туралы заңда көзделген басқа негіздер бойынша байланысты болса;

қарыз алушылар жылжымайтын мүлік құрылысы жөніндегі жобаның тапсырыс берушісін, салынып жатқан объектінің құрылысына үлестік қатысушыларды және үлестік қатысушылардың кепілгерлерін қоса алғанда, жылжымайтын мүлік құрылысы жөніндегі жобаның қатысушылары болып табылады. Осы абзацта аталған қарыз алушылар тобы құрған бір қарыз алушының тәуекел мөлшері салынып жатқан объектінің құрылысына үлестік қатысушылардың және (немесе) үлестік қатысушылардың кепілгерлерінің қатысуымен жасалған топ үшін Нормативтің осы тармағының екінші бөлігінің екінші, үшінші, төртінші, бесінші, алтыншы, жетінші, сегізінші, тоғызыншы, оныншы, он бірінші, он екінші, он үшінші, он төртінші, он бесінші және он алтыншы абзацтарына сәйкес бір қарыз алушының тәуекел мөлшерінің жиынтық есебіне қабылданбайды.

Ескерту. 31-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 78 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

32. Егер мемлекет екі немесе одан да көп заңды тұлғалардың ірі қатысушысы болып табылған жағдайда, осы топқа қатысты тәуекел мөлшері, егер басқа ірі қатысушылар, сондай-ақ қарыз алушылардың осы тобына қатысты тәуекел мөлшерін жиынтықта бір қарыз алушының тәуекел мөлшері ретінде есептеу қажет Нормативтердің 31-тармағында белгіленген өзге жағдайлар болмаса, бір қарыз алушыға тәуекел мөлшері ретінде есептелмейді.

33. Нормативтердің 31-тармағының қарыз алушылар тобын тану жөніндегі талаптары мемлекеттік акциялар пакеті (қатысу үлесі) "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының жарғылық капиталын және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының жарғылық капиталын төлеуге берілген заңды тұлғаларға қолданылмайды.

"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының көрсетілген ұйымдардың дауыс беретін акцияларының 25 (жиырма бес) және одан көп пайызына тікелей (банктер бойынша – жанама) иелік етуі нәтижесінде үлестес болып табылатын 2 (екі) және одан көп ұйым (оның ішінде банктер) бір қарыз алушы және (немесе) банкпен ерекше қатынастағы тұлға ретінде танылмайды.

Жоғарыда көрсетілген ұйымдардың бірімен үлестес немесе көрсетілген банктердің бірімен ерекше қатынастағы заңды және (немесе) жеке тұлғалар, сондай-ақ басқа ұйымның үлестес тұлғаларымен бір қарыз алушы немесе көрсетілген банктердің бірімен ерекше қатынастағы тұлғалар болып танылмайды.

Банктің екі және одан көп еншілес ұйымдарынан тұратын тобы мынадай жағдайларда заемшылар тобы деп танылмайды, егер:

олар банкта ірі қатысу арқылы банктің жарғылық капиталымен байланысты болса;

банктің лауазымды тұлғалары осындай еншілес ұйымдардың лауазымды тұлғалары болып табылса.

34. Бір қарыз алушыға келетін, оның ішінде банктің тәуекел мөлшері (P):

1) қарыздар, салымдар, дебиторлық берешек, бағалы қағаздар (Нормативтердің 8-тармағында көрсетілген инвестицияларды қоспағанда);

2) Нормативтерге 5-қосымшаға сәйкес Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесіне сәйкес есептелген шартты және ықтимал міндеттемелер;

3) банкте секьюритилендірудің негіздемелік тәсілін қолдануға уәкілетті органның жазбаша растамасы жоқ қарыз алушыларға қатысты секьюритилендірілген активтер;

4) секьюритилендіру позициялары;

5) Нормативтерге 2-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының резидент-банктеріне және Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктеріне Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша сараланған банк активтерінің кестесіне сәйкес кредиттік тәуекел ескере отырылып сараланған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар;

б) металл шоттар бойынша талаптар;

қарыз алушыға:

инвестициялық депозит туралы шарт бойынша тартылған қаражат есебінен қаржыландырылатын активтер;

ХҚЕС-ке сәйкес қалыптастырылған резервтер сомасы, сондай-ақ қарыз алушының міндеттемелері бойынша:

осы міндеттемені қамтамасыз ету ретінде банк иелігіне берілген салымдар;

Қазақстан Республикасының Үкіметі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары;

Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "АА"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік бағалы қағаздары;

тазартылған қымбат металдар;

тауардың шығу тегі туралы сертификаты және таза алтынның құрамы туралы кемінде 10 (он) пайыз химиялық талдауы бар өңделмеген бағалы металдар (құйма түріндегі Доре қорытпасы);

Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдіктері;

"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының, "Даму" кәсіпкерлікті дамыту қоры" акционерлік қоғамының, "Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамының кепілдіктері;

Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің Резервтік аккредитивтердің халықаралық практикасына (International Standby Practices, ISP98) немесе Талап ету бойынша кепілдіктер үшін біріздендірілген қағидаларға (Uniform Rules for Demand Guarantees, URDG758) сәйкес шығарылған резервтік аккредитивтері немесе кепілдіктері;

Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын, шет мемлекеттердің қатысуымен құрылған экспорттық-кредиттік агенттіктері мен сақтандыру ұйымдарымен жасалған төлем (сақтандыру төлемі) бойынша міндеттемелерді сөзсіз және қайтарып алынбайтын орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарттары мен кепілдіктері;

эмитенті "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамы не олардың еншілес ұйымдары болып табылатын және банктің осындай қамтамасыз етуді даусыз

өндіріп алуға құқығы бар, банк сатып алған бағалы қағаздар бойынша банк шығарған және қамтамасыз ету ретінде берілген бағалы қағаздар;

экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған сақтандыру төлемі бойынша міндеттемелерді даусыз және кері қайтарусыз орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарттары түріндегі қарыз алушының талаптарын шегере отырып, талаптардың сомасы ретінде есептеледі.

Бір қарыз алушыға келетін тәуекел есебіне мыналар кірмейді:

Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамына, банктің қарыз алушыға қоятын, банктің балансынан есептен шығарылған талаптары, банктің қарыз алушыға қоятын, олар бойынша ХҚЕС-ке сәйкес резервтердің 100 (бір жүз) пайызы қалыптастырылған талаптары;

банктің еншілес ұйымға қоятын талаптары;

2021 жылғы 1 шілдеден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде клиринг ұйымының (орталық контрагенттің) кепілді немесе резервтік қорларына жарналар, маржалық жарналар, қор биржасының сауда жүйесінде ашық сауда-саттық әдісімен және (немесе) орталық контрагенттің қатысуымен жасалған мәмілелер бойынша міндеттемелердің орындалуын толық және (немесе) ішінара қамтамасыз ету болып табылатын ақша түрінде қойылатын талаптары;

банктің Банктер туралы заңға сәйкес бұрын еншілес банк болып табылған, қайта құрылымдауды және бір мезгілде активтер мен міндеттемелерді бас банкке беру операциясын жүзеге асырған заңды тұлғаға қоятын талаптары.

Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "AA"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік бағалы қағаздар бойынша талаптар.

Ескерту. 34-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 22.12.2023 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

35. Банктің бір қарыз алушыға оның міндеттемелері бойынша тәуекелі мөлшерінің банктің меншікті капиталына қатынасы мынадан аспауға тиіс:

банкпен ерекше қатынастағы тұлғалар болып табылатын қарыз алушылар үшін k3.1 - 0,10. Банкпен ерекше қатынастағы қарыз алушылар бойынша

тәуекелдердің жиынтық сомасы банктің меншікті капиталының мөлшерінен аспауға тиіс;

басқа қарыз алушылар үшін k3 - 0,25 (оның ішінде, Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің рейтингі немесе Қазақстан Республикасының тәуелсіз рейтингінің 1 (бір) тармағынан төмен болмайтын басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резиденттеріне және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А" рейтингінен төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезиденттерге қойылатын талаптарды қоспағанда, бланктік қарыз, қарыз алушы алдындағы не банктің ағымдағы және содан кейінгі 2 (екі) ай ішінде қарыз алушыға талаптары туындауы мүмкін үшінші тұлғалардың пайдасына қарыз алушы үшін қамтамасыз етілмеген шартты міндеттемелер бойынша, Нормативтердің 36-тармағында көрсетілген тиісті қарыз алушылардың міндеттемелері бойынша, сондай-ақ Қазақстан Республикасының офшорлық аймақтарда тіркелген немесе азаматтары болып табылатын бейрезиденттерінің міндеттемелері бойынша 0,10 аспайды).

Банктің бланкілік қарыздар бойынша бір қарыз алушыға шаққандағы тәуекел мөлшерінің банктің меншікті капиталына қатынасы төменде көрсетілген барлық талаптарға сәйкес келетін Қазақстан Республикасының резиденті-занды тұлғаға қолданылмайды:

занды тұлғаның дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 50 (елу) және одан да көп пайызы тікелей немесе жанама түрде мемлекетке немесе ұлттық басқарушы холдингке немесе ұлттық әл-ауқат қорына немесе Қазақстан Республикасының тәуелсіз рейтингінен төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-занды тұлғасына тиесілі;

занды тұлғаның дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 5 (бес) пайызынан астамын тікелей немесе жанама иеленетін акционерлер (қатысушылар) туралы ақпарат жария болып табылады және Қазақстан Республикасының не шет мемлекеттің аумағында қызметін жүзеге асыратын қор биржасының интернет-ресурсында не электрондық жүйелерде (REUTERS, Bloomberg) немесе заңды тұлғаның ресми интернет-ресурсында орналастырылады;

занды тұлғаның соңғы 3 (үш) жылдағы қаржылық есептілігін халықаралық аудиторлық ұйым растады.

Әрқайсысының мөлшері банктің меншікті капиталының 10 (он) пайызынан асатын бір қарыз алушыға банк тәуекелдерінің жиынтық сомасы банктің меншікті капиталының мөлшерінен 5 (бес) еседен көп аспауға тиіс.

Ескерту. 35-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.12.2023 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

36. Нормативтердің 35-тармағының мақсаттары үшін Банктер туралы Заңның 8-1-бабының 2-тармағында көрсетілген талаптардың біріне сәйкес келетін қарыз алушы - заңды тұлғаларды қоспағанда, барлық қарыз алушы - заңды тұлғалар тиісті қарыз алушылар ретінде түсініледі.

Банктің "Қазақстанның даму банкі" акционерлік қоғамының міндеттемелері бойынша тәуекелі мөлшерінің банктің меншікті капиталына қатынасы 0,5-тен аспайды.

Ескерту. 36-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 18.06.2020 № 66 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

37. Банктің қарыз алушыға қоятын талаптарының жалпы көлемі олар пайда болған күні Нормативтерде белгіленген шектеулер шегінде болған, бірақ соңынан соңғы 3 (үш) ай ішінде банктің меншікті капиталының деңгейі 5 (бес) пайыздан аспайтындай төмендеуіне байланысты не соңғы 3 (үш) ай ішінде қарыз алушыға қойылатын талаптар 10 (он) пайыз деп көрсетілген теңгенің шетел валютасына орташа алынған биржалық бағамының ұлғаюынан банктің қарыз алушыға қоятын талаптарының өсуіне байланысты көрсетілген шектеулерден асып кеткен жағдайда, бір қарыз алушыға арналған тәуекелдің ең жоғары мөлшерінің нормативі орындалды деп есептеледі.

Көрсетілген жағдайларда банк уәкілетті органды дереу хабардар етеді және ағымдағы есепті күнгі және одан кейінгі 3 (үш) айдағы асып кетуді жою жөнінде міндеттемелер қабылдайды. Егер осы асып кету көрсетілген мерзімде жойылмаса, бір қарыз алушыға арналған тәуекелдің ең жоғары мөлшері нормативінің асып кетуі көрсетілген асып кету анықталған күннен бастап осы нормативтің бұзылуы ретінде қарастырылады.

Банктің меншікті капиталы деңгейінің банкке байланысты емес мән-жайлар бойынша төмендеуі нәтижесінде нормативтің белгіленген ең жоғары мәндері асып кеткен жағдайда, бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің ең жоғары мөлшерінің нормативі 2022 жылғы 21 ақпаннан бастап 2022 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңді қоса алғанда.

теңгенің шетел валюталарына биржалық бағамының өзгеруіне байланысты активтер мен міндеттемелердің құнын қайта бағалауға;

Банк активтері мен міндеттемелерінің валюталық құрылымының өзгеруімен байланысты бұзылған болып есептелмейді.

Банк осындай асып кету анықталған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде бір қарыз алушыға арналған тәуекелдің ең жоғары мөлшерінің нормативін

көрсетілген асып кету анықталған күннен бастап 9 (тоғыз) айға дейінгі мерзімде белгіленген ең жоғары мәндерден аспайтын деңгейге дейін төмендету жөніндегі іс-шаралар жоспарын уәкілетті органға келісуге жібереді.

Уәкілетті орган осы тармақтың төртінші бөлігінде көрсетілген іс-шаралар жоспарын келісуді ол ұсынылған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.

Егер осы асып кету іс-шаралар жоспарында белгіленген мерзімде жойылмаса, бір қарыз алушыға арналған тәуекелдің ең жоғары мөлшері нормативінің асып кетуі көрсетілген асып кету анықталған күннен бастап осы нормативтің бұзылуы ретінде қаралады.

Ескерту. 37-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.06.2022 № 48 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4 т. қараңыз) қаулысымен.

38. Егер банктің қарыз алушысы банк алдындағы міндеттемелер пайда болған сәтте банкпен ерекше қатынастағы тұлға болып табылмаса, бірақ соңынан сондай тұлға болса, онда Нормативтердің 35-тармағының екінші абзацында белгіленген осындай қарыз алушыға арналған тәуекел мөлшері асып кеткен жағдайда, егер банк қарыз алушының қосымша қамтамасыз етуді ұсыну немесе банк талаптарының бір бөлігін норматив мөлшерін сақтау үшін қажетті мөлшерге дейін орындау мүмкіндігін растай және осы бұзушылықты уәкілетті орган белгілеген мерзімде жою жөнінде міндеттемелер қабылдай отырып, осы асып кету туралы уәкілетті органға дереу хабарласа, көрсетілген асып кету бұзылу ретінде қарастырылмайды.

39. Нормативтердің 38-тармағының шарттары сондай-ақ, егер қарыз алушылар міндеттемелер пайда болған сәтте бір қарыз алушы ретінде қаралмай, бірақ соңынан сондай болған жағдайларда қолданылады.

4-тарау. Өтімділік коэффициенттері

40. Өтімділік мынадай коэффициенттермен сипатталады:

k4 банктің ағымдағы өтімділік коэффициенті;

k4-1, k4-2 және k4-3 мерзімді өтімділік коэффициенттері;

k4-4, k4-5 және k4-6 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттері.

Ағымдағы өтімділік, мерзімді өтімділік және мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттерінің ең төменгі мәні мынадай мөлшерде белгіленеді:

k4 – 0,3;

k4-1 - 1;

k4-2 - 0,9;

k4-3 - 0,8;

k4-4 - 1;

k4-5 - 0,9;

k4-6 - 0,8.

Ескерту. 40-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 16.04.2021 № 56 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

41. Банктің k4 ағымдағы өтімділік коэффициенті банктің талап етілгенге дейінгі міндеттемелерінің орташа айлық мөлшеріне орташа айлық өтімділігі жоғары активтердің қатынасы ретінде есептеледі.

k4-1 мерзімді өтімділік коэффициенті қоса алғанда 7 (жеті) күнге дейін өтелгенге дейінгі қалған мерзімімен мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне өтімділігі жоғары активтердің орташа айлық мөлшерінің қатынасы ретінде есептеледі.

k4-2 мерзімді өтімділік коэффициенті өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, қоса алғанда 1 (бір) айға дейін өтелгенге дейінгі қалған мерзімімен өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің, қоса алғанда 1 (бір) айға дейін өтелгенге дейінгі қалған мерзімімен мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне қатынасы ретінде есептеледі.

k4-3 мерзімді өтімділік коэффициенті өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, қоса алғанда 3 (үш) айға дейін өтелгенге дейінгі қалған мерзімімен өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің, қоса алғанда 3 (үш) айға дейін өтелгенге дейінгі қалған мерзімімен мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне қатынасы ретінде есептеледі.

42. k4-4 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенті шетел валютасындағы өтімділігі жоғары активтердің орташа айлық мөлшерінің осы шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда 7 (жеті) күнге дейінгі қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне қатынасы ретінде есептеледі.

k4-4 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін есептеу кезінде шетел валютасындағы, өтелгенге дейін 7 (жеті) күнге дейінгі қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің мөлшеріне банктің шетел валютасындағы, өтелгенге дейін 7 (жеті) күнге дейінгі қалған мерзімі бар, 100 (бір жүз) пайызға тең конверсиялау коэффициентіне көбейтілген мерзімді міндеттемелері кіреді.

k4-5 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенті өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда 1 (бір) айға дейінгі қалған мерзімі бар өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің осы шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда 1 (бір) айға дейінгі қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшерінің қатынасы ретінде есептеледі.

к4-5 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін есептеу кезінде шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда 1 (бір) айға дейінгі қалған мерзімі бар міндеттемелердің мөлшеріне банктің шетел валютасындағы, өтелгенге дейін 1 (бір) айға дейінгі қалған мерзімі бар 90 (тоқсан) пайызға тең конверсиялау коэффициентіне көбейтілген мерзімді міндеттемелері кіреді.

к4-6 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенті өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда 3 (үш) айға дейінгі қалған мерзімі бар өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің осы шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда 3 (үш) айға дейінгі қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне қатынасы ретінде есептеледі.

к4-6 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін есептеу кезінде шетел валютасындағы, өтелгенге дейін 3 (үш) айға дейінгі қалған мерзімі бар міндеттемелердің мөлшеріне банктің шетел валютасындағы, өтелгенге дейін 3 (үш) айға дейінгі қалған мерзімі бар, 80 (сексен) пайызға тең конверсиялау коэффициентіне көбейтілген мерзімді міндеттемелері кіреді.

43. Мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттері Standard & Poor's агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жиынтықта шетел валюталары және "еуро" валютасы бойынша есептеледі, оларда алдыңғы есепті айдағы міндеттемелердің орташа айлық мөлшері банктің алдыңғы есепті айдағы міндеттемелерінің орташа айлық мөлшерінің кем дегенде 1 (бір) пайызын құрайды.

Standard & Poor's агенттігінің "А"-дан төмен тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар немесе тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің шетел валюталары бойынша мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттері әрбір шетел валютасы бойынша есептеледі, онда алдыңғы есепті айдағы міндеттемелердің орташа айлық мөлшері банктің алдыңғы есепті айдағы міндеттемелерінің орташа айлық мөлшерінің кем дегенде 1 (бір) пайызын құрайды.

44. Өтімділігі жоғары активтер есебіне мыналар кіреді:

- 1) қолма-қол ақша;
- 2) орталық депозитарийдің шоттарындағы меншікті ақша;
- 3) клирингтік ұйымның шоттарындағы банктің кепілдік берілген, маржалық жарналары болып табылатын меншікті ақша;
- 4) тазартылған бағалы металдар;
- 5) ұлттық холдинг, ұлттық басқарушы холдинг, дауыс беруші акцияларының 100 (бір жүз) пайызы (қатысу үлесі) ұлттық басқарушы холдингке тиесілі заңды

тұлғалар – оригинаторлар құрған исламдық арнайы қаржы компаниясы шығарған исламдық бағалы қағаздар;

6) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі, Қазақстан Республикасының банктеріндегі, сондай-ақ Standard & Poor's агенттігінің "BBB-" төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктердегі талап етуге дейінгі салымдар;

7) Қазақстан Республикасының банктерінде, сондай-ақ Standard & Poor's агенттігінің "BBB" төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктерде бір түнге орналастырылған салымдар;

8) Standard & Poor's агенттігінің "BBB-" төмен емес шетел валютасында тәуелсіз ұзақ мерзімді рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің исламдық бағалы қағаздары;

9) Standard & Poor's агенттігінің "BBB-" төмен емес рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шетел эмитенттерінің исламдық бағалы қағаздары;

10) өтеу мерзімі күнтізбелік 7 (жеті) күнге дейін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттер.

Нормативтердің осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген бағалы қағаздар банк кері сатып алу талабымен сатқан немесе кепілге берілген немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге түрде ауыртпалық салынған бағалы қағаздарды қоспағанда, өтімділігі жоғары активтердің есебіне қосылады.

Ескерту. 44-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 18.06.2020 № 66 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.10.2020 № 106 (01.04.2021 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

45. Банктің баланстық шоттарында есепке алынған валюталық своп операциялары бойынша талаптардың сомасы, егер осы мәмілелер бойынша міндеттемелер банктің баланстық шоттарында есепке алынған және мерзімді өтімділік коэффициенттерінің есебіне енгізілген жағдайда, өтімділігі жоғары активтердің есебіне кіреді.

46. Өтімді активтер есебіне жоғары өтімді активтерді қоса алғанда, барлық қаржылық активтер ХҚЕС-на сәйкес қалыптасқан резервтер, оффшорлық аймақтар аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе оның азаматтары не Экономикалық ынтымақтастық және даму жөніндегі ұйым ақпарат алмасу

жөнінде міндеттеме қабылдамаған оффшорлық аумақтар тізбесіне енгізген мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне немесе аталған оффшорлық аумақтарда тіркелген заңды тұлғаларға қатысты еншілес болып табылатын ұйымдарға қойылатын талаптар шегеріле отырып енгізіледі. Қарыздар қарыз шартына сәйкес өтеу кестесі бойынша енгізіледі.

Нормативтердің 44-тармағының 5), 8) және 9) тармақшаларында көрсетілген, жоғары өтімді активтердің есебіне енгізілмейтін бағалы қағаздар міндеттемелердің мөлшерін есептеуге енгізілетін міндеттемелердің қамтамасыз етуі болып табылады деген талаппен өтімді активтер есебіне кіреді.

Осы бағалы қағаздарды өтімді активтердің есебіне енгізгенде, өтегенге дейінгі мерзімде бағалы қағаздар бойынша қалған мерзім ретінде қамтамасыз етуі осы бағалы қағаздар болып табылатын міндеттемелерді өтеуге дейінгі мерзім алынады.

47. Мерзімді міндеттемелердің есебіне есеп айырысуларды жүзеге асырудың мерзімі белгіленген барлық міндеттемелер қосылады. Бұл ретте k4-1 мерзімді өтімділік коэффициентін және k4-4 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін есептеу кезінде 7 (жеті) күнге дейін өтеуге мерзімі қалған мерзімді міндеттемелердің мөлшеріне банк есеп айырысуларды жүзеге асырудың қоса алғанда 7 (жеті) күнге дейін мерзімі бар, оларды кері сатып алу талаптарымен сатқан бағалы қағаздармен қамтамасыз етілген міндеттемелер қосылмайды.

Талап етуге дейінгі міндеттемелер, сондай-ақ банктерден алынған "овернайт" қарыздары және бір түнге банктерден тартылған салымдар мерзімді міндеттемелердің есебіне енгізілмейді.

Ескерту. 47-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 18.06.2020 № 66 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

48. Өтімділік коэффициенттерін есептегенде жоғары өтімді активтерді қоса, өтімді активтер мен мерзімді міндеттемелер мөлшеріне есептелген сыйақы, дисконттар, сыйлықтар, әділ құнды оң (теріс) түзетудің шоттары енгізіледі.

49. Банкте есепті кезең ішінде кредиторлар мен салымшылар алдында мерзімі өткен міндеттемелер болған кезде өтімділік нормативтері өтімділік коэффициенттерінің орташа айлық негізде анықталатын есептік мәндеріне қатыссыз орындалмаған деп есептеледі.

Өтімділік нормативтері:

клиенттердің ақша қаражатының әкетілуіне;

шетел валюталарына теңгенің биржалық бағамының өзгеруіне байланысты активтер мен міндеттемелердің құнын қайта бағалауға;

банк міндеттемелерінің валюталық құрылымының өзгеруіне байланысты бір немесе бірнеше өтімділік коэффициенттерінің мәндері банкке байланыссыз жағдайлар бойынша белгіленген ең төменгі мәндерден төмендеген жағдайда 2022 жылғы 21 ақпаннан 2022 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңді қоса алғанда бұзылған болып есептелмейді.

Банк осындай төмендеу анықталған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде осындай төмендеу анықталған күннен бастап 9 (тоғыз) айға дейінгі мерзімде өтімділік нормативтерді белгіленген ең төменгі мәндерден кем емес деңгейге дейін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын уәкілетті органға келісуге жібереді.

Уәкілетті орган осы тармақтың үшінші бөлігінде көзделген іс-шаралар жоспарын келісуді ұсынған күнінен бастап 10 (он) жұмыс күн ішінде жүзеге асырады.

Егер осы төмендеу іс-шаралар жоспарында белгіленген мерзімде жойылмаса, өтімділік коэффициенттерінің төмендеуі аталған төмендеу анықталған күннен бастап осы нормативтердің бұзылуы ретінде қаралады.

Ескерту. 49-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.06.2022 № 48 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4 т. қараңыз) қаулысымен.

5-тарау. Ашық валюталық позиция лимиттері

50. Ашық валюталық позиция - банктің жеке шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының) валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдардағы талаптарының (міндеттемелерінің) банктің сол шетел валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдардағы міндеттемелерінен (талаптарынан) асып кетуі.

Ұзын валюталық позиция – бұл талаптары (активтер мен шартты талаптардың жиынтық сомасы) банктің сол шетел валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдардағы міндеттемелерінен (міндеттемелер мен шартты міндеттемелердің жиынтық сомасынан) асып кететін жеке шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының) валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдардағы ашық валюталық позиция.

Қысқа валюталық позиция – бұл міндеттемелері (міндеттемелердің және шартты міндеттемелердің жиынтық сомасы) банктің сол шетел валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдардағы талаптарынан (активтер мен шартты талаптардың жиынтық сомасынан) асып кететін жеке шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының) валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдардағы ашық валюталық позиция.

Валюталық позициялар есебіне мөлшері валюталардың айырбастау бағамының (тазартылған бағалы металдар құнының) өзгеруімен анықталатын,

теңгемен көрсетілген талаптар (активтер мен шартты талаптардың жиынтық сомасы), міндеттемелер (міндеттемелердің және шартты міндеттемелердің жиынтық сомасы) енгізіледі.

Мөлшері бір шетел валютасынан артық айырбастау бағамының өзгеруімен анықталатын, теңгемен көрсетілген талаптар (активтердің, шартты және ықтимал талаптардың жиынтық сомасы), міндеттемелер (міндеттемелердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің жиынтық сомасы) Нормативтердің 51-тармағында белгіленген ашық валюталық позицияның мейлінше төмен лимитін иеленетін шетел валютасындағы валюталық позициялар есебіне енгізіледі.

Әрбір шетел валютасы бойынша және әрбір тазартылған бағалы металл бойынша ашық валюталық позиция жеке есептеледі.

Жекелеген шет мемлекеттердің (шет мемлекеттер топтарының) валюталары (тазартылған бағалы металдары) бойынша ашық валюта позицияларын есептеу кезінде бірінші кезекте ХҚЕС-ке сәйкес қалыптастырылған резервтерді шегергенде активтер шоттарында және банктің міндеттемелері шоттарында ашылған әрбір шетел валютасы (тазартылған бағалы металы) бойынша шоттар сальдосы есептеледі.

Одан кейін ХҚЕС-ке сәйкес қалыптастырылған резервтерді шегергенде, шартты талаптар шоттарында және шартты міндеттемелер шоттарында ашылған осы шетел валютасы (тазартылған бағалы металы) бойынша шоттар сальдосы анықталады.

Міндеттемелерден (талаптардан) шетел валютасындағы (тазартылған бағалы металдағы) талаптардың (міндеттемелердің) асып кетуін көрсететін сальдо өзара жиынтықталады, ал алынған нәтиже банктің шетел валютасы (тазартылған бағалы металл) бойынша ашық позициясының мөлшерін және түрін анықтайды.

Шартты талаптар шоттарында және шартты міндеттемелер шоттарында ашылған жекелеген шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының) валютасындағы туынды қаржы құралдары бойынша банктің ашық ұзын және (немесе) қысқа позициясы банктің меншікті капиталы мөлшерінің 50 (елу) пайызынан аспайды.

Банктің ашық ұзын және (немесе) қысқа позициясын есептеу мақсаттары үшін туынды қаржы құралдарының тізбесіне банктер жасаған споты мәмілелері енгізілмейді.

Туынды қаржы құралдары бойынша банктің ашық ұзын және (немесе) қысқа позициясын есептеу мақсаттары үшін олар бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі қарсы агенті болып табылатын туынды қаржы құралдарымен мәмілелер, 2 (екі) күн және одан аз валюталау күнімен валюталық құралдармен айырбастау операциялары, 2 (екі) күн және одан аз валюталау күнімен валюталық своп операциялары, базалық активтері ұлттық валютадан

тұрмайтын валюталық жұп болып табылатын туынды қаржы құралдары енгізілмейді.

Банктің валюталық нетто-позициясы банктің барлық шетел валюталары (тазартылған бағалы металдары) бойынша ұзын позицияларының жиынтық сомасы мен барлық шетел валюталары (тазартылған бағалы металдары) бойынша қысқа позицияларының жиынтық сомасы арасындағы айырма ретінде есептеледі.

Шетел валютасында көрсетілген талаптар және міндеттемелер осы талаптар және міндеттемелер көрсетілген (белгіленген) шетел валюталары бөлігіндегі валюта позициясы есебіне енгізіледі.

Мәмілені жасаған күн болып табылмайтын, болашақ валюталау күні бар валюталық операцияларды жүргізу кезінде осы сияқты валюталық операциялар осындай мәмілені жасаған күннен бастап валюталық позиция есебіне енгізіледі.

Активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру Нормативтерге 9-қосымшаға сәйкес Активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесіне сәйкес жүргізіледі.

Шетел және ұлттық валютадағы активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру тиісінше Нормативтерге 11-қосымшаға сәйкес Шетел валютасындағы активтер мен міндеттемелер мерзімін салыстыру кестесіне және 12-қосымшаға сәйкес Ұлттық валютадағы активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесіне сәйкес жүргізіледі.

Ескерту. 50-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 22.12.2017 № 256 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 18.06.2020 № 66 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

51. Нормативтерде ашық валюталық позицияның мынадай лимиттері белгіленеді:

1) Standard & Poor's агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетел валютасы және "еуро" шетел валютасы, сондай-ақ тазартылған бағалы металдар бойынша банктің меншікті капиталы шегінің 12,5 (он екі бүтін оннан бес) пайызынан аспайтын мөлшердегі ашық валюталық позиция (ұзын және қысқа) лимиті;

2) Standard & Poor's агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетел валютасы бойынша банктің меншікті капиталы шегінің 5 (бес) пайызынан аспайтын мөлшердегі ашық валюталық позиция (ұзын және қысқа) лимиті;

3) банктің меншікті капиталы шегінің 25 (жиырма бес) пайызынан аспайтын мөлшердегі валюталық нетто-позиция лимиті.

52. Есепті аптаның ішінде ашық валюталық позицияның лимиттері кез келген шетел валютасы (тазартылған бағалы металдар) бойынша шектен асып кеткен кезде, содан кейінгі 3 (үш) апта ішінде тәртіп бұзған банктің бұзылған валюталары (тазартылған бағалы металдар) бойынша ашық валюталық позиция лимиттері Нормативтердің 51-тармағында белгіленген ашық валюталық позиция лимиттерінің 5 (бес) пайыздық тармаққа азаюымен айқындалады.

Жеке алынған шетел валютасы (тазартылған бағалы металдар) бойынша банк белгілеген лимиттердің 0,09 (нөл бүтін жүзден тоғыз) пайыздық шектен асып кетуі ашық валюталық позицияның лимиттерінің бұзылуы болып есептелмейді.

Ашық валюталық позицияның лимиттері:

клиенттердің ақша қаражатының әкетілуіне;

шетел валюталарына теңгенің биржалық бағамының өзгеруіне байланысты активтер мен міндеттемелердің құнын қайта бағалауға;

банк міндеттемелерінің валюталық құрылымының өзгеруіне байланысты әрбір шетел валютасы немесе тазартылған бағалы металл бойынша банкке байланыссыз жағдайларда ашық валюталық позицияның лимиттерінен асып кетуі жағдайында 2022 жылғы 21 ақпаннан 2023 жылғы 28 ақпан аралығындағы кезеңді қоса алғанда бұзылған деп есептелмейді.

Банк осындай асып кету анықталған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде көрсетілген асып кету анықталған күннен бастап 9 (тоғыз) айға дейінгі мерзімде ашық валюталық позиция лимиттерін белгіленген ең жоғары мәндерден аспайтын деңгейге дейін төмендету жөніндегі іс-шаралар жоспарын уәкілетті органға жібереді.

Уәкілетті орган осы тармақтың төртінші бөлігінде көзделген іс-шаралар жоспарын келісуді ұсынған күнінен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.

Егер осы асып кету іс-шаралар жоспарында белгіленген мерзімде жойылмаған жағдайда, ашық валюталық позиция лимиттері мәндерінің асып кетуі осы асып кету анықталған күннен бастап осы нормативтің бұзылуы ретінде қарастырылады.

Ескерту. 52-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.06.2022 № 48 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4 т. қараңыз) қаулысымен.

6-тарау. Банктердің Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелеріне арналған капиталдандыру

53. Банктерді Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелерге капиталдандыру $k7$ коэффициентімен сипатталады. Коэффициенттің ең жоғары мәні 3 мөлшерінде белгіленеді.

$k7$ коэффициенті Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер сомасының банктің меншікті капиталына қатынасы ретінде есептеледі.

Осы коэффициентті есептеу мақсатында Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелер сомасына мыналар енгізіледі:

Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы талап етілгенге дейінгі міндеттемелер, оның ішінде есеп айырысуды жүзеге асыру мерзімі белгіленбеген міндеттемелер;

Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы бастапқы өтеу мерзімі 1 (бір) жылға дейін қоса алғанда, мерзімді міндеттемелер;

кредитордың міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеуді шарт қоймай талап ету құқығымен Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы мерзімді міндеттемелер, оның ішінде жеке және заңды тұлғалардың мерзімді және шартты депозиттерін қоспағандағы банктердің мерзімді және шартты депозиттері.

Осы коэффициентті есептеу мақсатында Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелер сомасынан мыналар алып тасталады:

Қазақстан Республикасының бейрезидент-заңды тұлғаларының ағымдағы шоттары;

Қазақстан Республикасының бейрезидент-бас банкі және оның тобы алдындағы кредиттер түріндегі міндеттемелер;

өз қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыратын, (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17274 болып тіркелген) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 маусымдағы № 139 қаулысымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктердің, Қазақстанның Даму Банкінің, Қазақстан Республикасы бейрезидент-банктері филиалдарының, Қазақстан Республикасы бейрезидент-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары филиалдарының және ипотекалық ұйымдардың Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне қаржы секторына шолуды қалыптастыруға арналған мәліметтерді ұсынуы жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес экономиканың "басқа қаржы ұйымдары – коды 5", "мемлекеттік қаржылық емес ұйымдар – коды 6", "мемлекеттік емес қаржылық емес ұйымдар – коды 7" және "үй шаруашылықтарына қызмет көрсететін коммерциялық емес ұйымдар – коды 8" секторларына кіретін шетел компанияларының филиалдары мен өкілдіктері алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер;

халықаралық қаржы ұйымдары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер;
халықаралық есеп айырысу жүйелері (ClearstreamBanking S.A. (Клирстрим Банкинг) және EuroclearBankSA/NV (ЕуроклирБанк) болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер;

2022 жылғы 1 наурыздан бастап қоса алғанда 2023 жылғы 31 қаңтар аралығындағы кезеңде қоса алғанда 1 (бір) жылға дейінгі бастапқы өтеу мерзімімен Қазақстан Республикасының бейрезидент-бас банкі алдындағы депозиттер мен кредиттер түріндегі өзге де міндеттемелер, сондай-ақ корреспонденттік шоттағы қалдықтар.

Ескерту. 53-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.12.2023 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

54. Алып тасталды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 18.06.2020 № 66 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

55. Алып тасталды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 18.06.2020 № 66 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

56. Алып тасталды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 18.06.2020 № 66 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

7-тарау. Банктер қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициент

57. Қазақстан Республикасының Үкіметі құрылтайшысы болып табылатын банктерді қоспағанда, банктер есепті айдың ішінде меншікті және тартылған қаражатын ішкі активтерге мынадай формулаға сәйкес орналастырады.

2016 жылғы 1 мамырдан бастап:

$$IAK = \frac{\overline{IA}}{\overline{IM} + \min(\overline{JK}; 0,75 * \overline{MK})} \geq 1,$$

мұнда:

IAK – банктер қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициент;

\overline{IA}

– ішкі активтердің ХҚЕС сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) ескеріле отырып, есепті айда қалыптастырылған орташа айлық шамасы;

\overline{IM}

– Нормативтердің 59-тармағының екінші абзацында айқындалған, банк шетел валютасымен шығарған борыштық бағалы қағаздарды, ішкі міндеттемелерді қоспағанда, реттелген борыштың, банк шығарған борыштық бағалы қағаздардың есепті айда қалыптастырылған орташа айлық шамаларының сомасы;

$\overline{ЖК}$

– жарғылық капиталдың 700-Н нысанның деректеріне сәйкес есепті айда қалыптастырылған орташа айлық шамасы;

$\overline{МК}$

– меншікті капиталдың 700-Н нысанның деректеріне сәйкес есепті айда қалыптастырылған орташа айлық шамасы,

не

$$IAK = \frac{IA}{PB + МКҚ + БҚБ + IM + 0,85 * МК} \geq 1,$$

мұнда:

IAK – банктер қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициент;

IA – ХҚЕС сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) ескеріле отырып қалыптастырылған активтер (ақша) және Қазақстан Республикасының резиденттеріне қойылатын талаптар (орналастырылған салымдар, берілген қарыздар, үлестік және борыштық бағалы қағаздар, дебиторлық берешек), Қазақстан Республикасының резиденттері заңды тұлғалардың жарғылық капиталына қатысу, материалдық емес активтер және тазартылған бағалы металдар, Қазақстан Республикасының аумағында орналастырылған жылжымалы және жылжымайтын мүлік;

PB – мерзімі өткен берешек, есептелген сыйақы, дисконттар, сыйлықақылар, оң (теріс) түзетулер ескеріле отырып айдың аяғында қалыптастырылған реттелген борыш;

МКҚ – мерзімі өткен берешек, есептелген сыйақы, дисконттар, сыйлықақылар, оң (теріс) түзетулер ескеріле отырып айдың аяғында қалыптастырылған мерзімсіз қаржы құралдары;

БҚБ – банк шетел валютасымен шығарған борыштық бағалы қағаздарды қоспағанда, мерзімі өткен берешек, есептелген сыйақы, дисконттар,

сыйлықақылар, оң (теріс) түзетулер ескеріле отырып айдың аяғында қалыптастырылған, банк шығарған борыштық бағалы қағаздар;

ІМ – Қазақстан Республикасының резиденттері алдындағы реттелген борышты, Қазақстан Республикасының резиденттеріндегі мерзімсіз қаржы құралдарын, банк шығарған, Қазақстан Республикасының резиденттеріндегі борыштық бағалы қағаздарды және кастодиандық шарт негізінде банк қабылдаған қаражаттың инвестицияланбаған қалдығын қоспағанда, мерзімі өткен берешек, есептелген сыйақы, дисконттар, сыйлықақылар, оң (теріс) түзетулер ескеріле отырып айдың аяғында қалыптастырылған, Қазақстан Республикасының резиденттері алдындағы міндеттемелер;

МК – меншікті капиталдың Қазақстан Республикасының бейрезидент еншілес ұйымдарының реттелген борышына инвестициялардың 2015 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша мөлшеріне аспайтын Қазақстан Республикасының бейрезидент еншілес ұйымдарының реттелген борышына инвестициялар шегеріле отырып, сондай-ақ Қазақстан Республикасының бейрезидент еншілес ұйымдарының акцияларына инвестициялар шегеріле отырып, 700-Н нысанның деректеріне сәйкес айдың соңында қалыптастырылған шамасы.

2016 жылғы 1 маусымнан бастап:

$$IAK = \frac{\overline{IA}}{\overline{IM} + \min(\overline{JK}; 0,75 * \overline{MK})} \geq 1,$$

мұнда:

IAK – банктер қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициент;

\overline{IA}

– ішкі активтердің ХҚЕС сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) ескерілген, есепті айда қалыптастырылған орташа айлық шамасы;

\overline{IM}

– Нормативтердің 59-тармағының екінші абзацында айқындалған, банк шетел валютасымен шығарған борыштық бағалы қағаздарды, ішкі міндеттемелерді қоспағанда, реттелген борыштың, банк шығарған борыштық бағалы қағаздардың есепті айда қалыптастырылған орташа айлық шамаларының сомасы;

\overline{JK}

– жарғылық капиталдың 700-Н нысанның деректеріне сәйкес есепті айда қалыптастырылған орташа айлық шамасы;

\overline{MK}

– меншікті капиталдың 700-Н нысанның деректеріне сәйкес есепті айда қалыптастырылған орташа айлық шамасы.

58. Қазақстан Республикасының Үкіметі құрылтайшысы болып табылатын банктерді қоспағанда, банктер есепті айдың ішінде меншікті және тартылған қаражатын күн сайын ішкі активтерге мынадай формулаға сәйкес орналастырады :

$$IA \geq 0,95 * (\overline{IM}_{(-1)} + \min(\overline{ЖК}_{(-1)}; 0,75 * \overline{MK}_{(-1)})), \text{ мұнда:}$$

IA – ХҚЕС сәйкес қалыптастырылған резервтерді (провизияларды) ескере отырып, ағымдағы күннің соңындағы ішкі активтер шамасы;

$\overline{IM}_{(-1)}$

– реттелген борыштың орташа айлық шамаларының, банк шетел валютасында шығарған борыштық бағалы қағаздарды қоспағанда, банк шығарған борыштық бағалы қағаздардың, Нормативтердің 59-тармағының екінші бөлігінде айқындалған ішкі міндеттемелердің есепті айдың алдындағы айда қалыптасқан сомасы;

$\overline{ЖК}_{(-1)}$

– 700-Н нысанның деректеріне сәйкес жарғылық капиталдың есепті айдың алдындағы айда қалыптасқан орташа айлық шамасы;

$\overline{MK}_{(-1)}$

– 700-Н нысанның деректеріне сәйкес меншікті капиталдың есепті айдың алдындағы айда қалыптасқан орташа айлық шамасы.

Ескерту. 58-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 11.09.2017 № 169 (25.09.2017 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

59. Банктің ішкі активтері Қазақстан Республикасының резиденттеріне активтерді (ақшаны) және талаптарды (орналастырылған салымдар, берілген қарыздар, үлестік және борыштық бағалы қағаздар, дебиторлық берешек), Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғаларының жарғылық капиталына қатысуды, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан (орналасқан) материалдық емес активтер мен тазартылған бағалы металдарды, жылжымалы және жылжымайтын мүлікті, экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған, сақтандыру төлемі жөніндегі міндеттемелерді сөзсіз және қайтарып алынбайтын орындау туралы

тармақтарды қамтитын сақтандыру шарттарымен қамтамасыз етілген, Қазақстан Республикасынан өңделген тауарлар мен көрсетілетін қызметтер экспортын қаржыландыру үшін берілген қарыздар бойынша Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне қойылатын талаптарды, сондай-ақ теңгемен шығарылған және "Қазақстан қор биржасы" акционерлік қоғамының сауда жүйесінде саудаланатын халықаралық қаржы ұйымдарының облигацияларын, сондай-ақ теңгемен, сондай-ақ шетел валютасымен (АҚШ доллары, ЕУРО) шығарылған, шығару перспектисінде Қазақстан Республикасының аумағында жобаларды іске асыру үшін Қазақстан Республикасының резиденттеріне кредит беруге тартылған қаражатты міндетті түрде жіберу талабы көзделген, және "Қазақстан қор биржасы" акционерлік қоғамының сауда жүйесінде, сондай-ақ "Астана" халықаралық қаржы орталығындағы қор биржасында саудаланатын халықаралық қаржы ұйымдарының облигацияларын білдіреді.

Банктің ішкі міндеттемелері реттелген борышты, мерзімсіз қаржы құралдарын, банк шығарған борыштық бағалы қағаздар мен кастодиандық шарт негізінде банк қабылдаған қаражаттың инвестицияланбаған қалдықтарын, сондай-ақ банктердің, "Қазақстан қор биржасы" акционерлік қоғамының, "KASE клирингтік орталығы" акционерлік қоғамының, "Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі" акционерлік қоғамының корреспонденттік шоттарындағы шетел валютасындағы қалдықтарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының резиденттері алдындағы міндеттемелерді білдіреді.

Банктер қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициентті есептеу мақсаттары үшін Нормативтердің 57 және 58-тармақтарына сәйкес мыналардың:

жарғылық капиталдың, не;

Қазақстан Республикасының бейрезидент-еншілес ұйымдарының реттелген борышына инвестициялар, Қазақстан Республикасының бейрезидент-еншілес ұйымдарының акциялары шегерілген, бухгалтерлік баланс деректеріне сәйкес меншікті капиталдың 0,75-ке көбейтілген ең аз шамасы пайдаланылады.

Банктер қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициент:

клиенттердің ақша қаражатының әкетілуіне;

теңгенің шетел валюталарына қатысты биржалық бағамының өзгеруіне байланысты активтер мен міндеттемелердің құнын қайта бағалауға;

банк міндеттемелерінің валюталық құрылымының өзгеруіне байланысты банкке байланыссыз мән-жайлар бойынша белгіленген ең төменгі мәндерден төмендеген жағдайда 2022 жылғы 21 ақпаннан 2022 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңді қоса алғанда бұзылған болып есептелмейді.

Банк осындай төмендеу анықталған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде осындай төмендеу анықталған күннен бастап 9 (тоғыз) айға дейінгі мерзімде банктер қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициентті белгіленген ең төменгі мәндерден кем емес деңгейге дейін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын уәкілетті органға келісуге жібереді.

Уәкілетті орган осы тармақтың бесінші бөлігінде көрсетілген іс-шаралар жоспарын келісуді оны ұсынған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.

Егер осы төмендеу іс-шаралар жоспарында белгіленген мерзімде жойылмаған жағдайда, банктер қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициентінің төмендеуі көрсетілген төмендеу анықталған күннен бастап осы нормативтің бұзылуы ретінде қаралады.

Ескерту. 59-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.12.2023 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

60. Банк шетел валютасымен шығарған борыштық бағалы қағаздарды қоспағанда, банктің ішкі активтерінің, ішкі міндеттемелерінің, реттелген борыштың, банк шығарған борыштық бағалы қағаздардың орташа айлық шамалары банк шетел валютасымен шығарған борыштық бағалы қағаздарды қоспағанда, шамалары мерзімі өткен берешек, есептелген сыйақы, дисконттар, сыйлықақылар, оң (теріс) түзетулер ескеріле отырып, банктің ішкі активтерінің, ішкі міндеттемелерінің жалпы сомасының, реттелген борыштың, банк шетел валютасымен шығарған борыштық бағалы қағаздардың тиісті есепті айдың жұмыс күндерінің санына қатынасы ретінде есептеледі.

Жарғылық капиталдың (меншікті капиталдың) орташа айлық шамасы жарғылық капиталдың (меншікті капиталдың) жалпы сомасының тиісті есепті айдағы жұмыс күндерінің санына қатынасы ретінде есептеледі.

8-тарау. Капиталдың контрциклдік буфері

Ескерту. 8-тарау алып тасталды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.08.2025 № 52 (31.08.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

9-тарау. Капиталдың секторлық контрциклдік буфері

Ескерту. 9-тарау алып тасталды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.08.2025 № 52 (31.08.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

нормативтік мәндеріне және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесіне 1-қосымша

Ескерту. 1-қосымша алып тасталды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 22.12.2023 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтердің нормативтік мәндері және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесіне 1-1-қосымша

Банк капиталының құрамындағы құралдарды жіктеуге арналған критерийлер

Ескерту. Әдістеме 1-1-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 11.09.2017 № 169 (25.09.2017 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

№	Негізгі капитал	Қосымша капитал	Екінші деңгейдегі капитал
1	банкті тарату кезінде соңғы кезекте қанағаттандырылатын талаптарды білдіреді	шығарылған және төленген (сатып алынғандарды қоспағанда)	шығарылған және төленген (сатып алынғандарды қоспағанда)
2	банкті тарату кезінде Қазақстан Республикасының банктік заңнамасының талаптарын ескере отырып, басым талаптарды қанағаттандырғаннан кейін қалған мүлікке өздеріне тиесілі акциялар санына теңбе-тең талап ету құқығына ие	банк таратылған кезде мерзімсіз қаржы құралдары жай акциялардың меншік иелері акционерлердің талаптарына дейін, қамтамасыз етілмеген міндеттемелер бойынша талаптарды қанағаттандырғанға дейін сегізінші кезекте қанағаттандырылады	банк таратылған кезде қамтамасыз етілмеген міндеттеме жай акциялардың меншік иелері акционерлердің талаптарына дейін сегізінші кезекте қанағаттандырылады
3	банкті тарату жағдайларын қоспағанда, сондай-ақ жай акцияларды сатып алу кезінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда номинал мерзімсіз болып	қамтамасыз етілмеген, банктің немесе байланысты адамның кепілдігімен жабылмаған және қандай да бір азаматтық-құқықтық шарттардан және эмитент-банктің басқа кредиторларының алдында басымдығы бар өзге талаптардан	қамтамасыз етілмеген, банктің немесе байланысты адамның кепілдігімен жабылмаған және қандай да бір азаматтық-құқықтық шарттардан және эмитент-банктің басқа кредиторларының алдында басымдығы бар өзге талаптардан

	табылады және төленуге жатпайды	туындайтын міндеттемелер көзделмейді	туындайтын міндеттемелер көзделмейді
4	банк құралдарды шығару кезінде талаптарында (шығарылым талаптарында) банктің орналастырылған акцияларын сатып алу немесе күшін жою құқығы немесе міндеті көзделетін шарттарды жасамайды (туынды бағалы қағаздарды сатып алмайды)	мерзімсіз болып табылады, төлемдер (сыйақы) деңгейін арттыру талаптары және сатып алуға деген ниетін тудыратын өзге талаптар болмайды	қамтамасыз етілмеген міндет шығарылған не алынған мерзім кемінде 5 (бес) жылды құрайды
5	дивидендтерді төлеу банктің таза кірісі есебінен (өткен жылдардың бөлінбеген пайдасын қосқанда) жүзеге асырылады. Бұл ретте дивидент мөлшері акцияларды орналастыру кезінде алынған ақша сомасына байланысты емес. Қазақстан Республикасының акционерлік қоғамдар туралы заңнамасында белгіленген жағдайларда дивидендтерді есептеу мен төлеуге жол берілмейді	банктің бастамасы бойынша кем дегенде бес жыл өткен соң ғана мерзімінен бұрын кері қайтарылды (орындалды), егер аталған іс-әрекет Нормативтерге 3-қосымшада белгіленген мәндерден төмен капиталдың жеткіліктілік коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінің төмендеуіне алып келмесе, мынадай талаптарды орындаған кезде: уәкілетті органның оң қорытындысының болуы; капиталды ауыстыру ретінде сондай немесе сапасы жақсыны беру; б а н к т і капиталдандыруды мерзімсіз қаржы құралдарын қайтарып алуды жүзеге асыру салдарынан капиталдың ең төменгі талап етілетін деңгейінен жоғары жақсарту	реттеуіш капиталдың құрамында айналыс мерзімінің соңғы 5 (бес) жылында тану тура сызықты әдіспен амортизацияланады
6	дивидендтерді төлеу міндетті болып табылатын және дивидендтерді төлемеу дефолт жағдайы болып табылмайтын талаптар жоқ	кез келген номинал төлемі (сатып алу немесе өтеу арқылы) уәкілетті органның алдын ала рұқсатымен жүзеге асырылады	төлем (сыйақы) деңгейін көтеру талаптары жоқ және сатып алуға деген ниет жоқ

7	<p>дивидендтерді төлеу Қазақстан Республикасының акционерлік қоғамдар туралы заңнамасының талаптарын ескере отырып, тек қана артықшылықты акциялар бойынша дивидендтерді төлеу бойынша барлық міндеттемелерді орындаған соң жүзеге асырылады</p>	<p>дивидендтерді (сыйақыны) есептеу Нормативтерге 3-қосымшада белгіленген мәндерден төмен капиталдың жеткіліктілік коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінің төмендеуіне алып келген жағдайда, мерзімсіз қаржы құралдары шығарылымының талаптарында банктің атқарушы органының мерзімсіз қаржы құралдары бойынша дивидендтерді (сыйақыны) есептемеу құқығы көзделген</p>	<p>банктің бастамасы бойынша кем дегенде 5 (бес жыл) өткен соң ғана мерзімінен бұрын кері қайтарылды (орындалды), егер аталған іс-әрекет Нормативтерге 3-қосымшада белгіленген мәндерден төмен капиталдың жеткіліктілік коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінің төмендеуіне алып келмесе, мынадай талаптарды орындаған кезде: уәкілетті органның оң қорытындысының болуы; капиталды ауыстыру ретінде сондай немесе сапасы жақсыны беру; б а н к т і капиталдандыруды мерзімсіз қаржы құралдарын қайтарып алуды жүзеге асыру салдарынан капиталдың ең төменгі талап етілетін деңгейінен жоғары жақсарту</p>
8	<p>шығындар туындаған кезде бірінші және соған теңбе-тең ең көп үлесті иеленетін капитал құралы болып табылады және банкке өзінің жұмыс істеуін тоқтатпастан және таратылуға немесе банкроттыққа ұшырамастан үздіксіз қызметін жүзеге асыруға мүмкіндік береді</p>	<p>осы құрал бойынша дискрециялық төлемдер төлеуді жою дефолт жағдайы болып табылмайды</p>	<p>кредитордың қамтамасыз етілмеген міндеттеме туындаған сәттен бастап 5 (бес) жыл бұрын оны қайтарып алу (орындау) туралы талапты қоюға құқығы жоқ</p>
9	<p>төленген сома төлем қабілетсіздігін анықтау үшін меншікті капитал ретінде танылады (міндеттеме ретінде танылмайды)</p>	<p>банктердің міндеттемелерді орындау мерзімі басталуына қарай оларды орындау</p>	<p>банк немесе сол арқылы банк бақылауды жүзеге асыра алатын немесе оның қызметіне қомақты түрде ықпал ете алатын ерекше қатынастармен байланысты тұлға тура банк ретінде осы құралды сатып алу үшін қаржыландыруды тікелей</p>

		мақсатында жойылған төлемдерге толық рұқсаты бар	немесе жанама жүзеге асыра алмайтыны сияқты құралды сатып алуға құқылы емес
10	төленген сома Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес капитал ретінде жіктеледі	төлемдерді жою негізгі акционерлерге дивидендтер төлемін жүзеге асыруды қоспағанда, банктің қызметіндегі шектеулерге әкеп соқтырмайды	
11	толық шығарылған және акционерлер төлеген. Бұл ретте банктерге меншікті акцияларын сатып алуға қарыздар беруге тыйым салынады	бухгалтерлік есеп мақсатында міндеттемелер ретінде жіктелген құралдардың берілген және алдын-ала анықталған талаптарда (триггерде) және (немесе) алдын-ала анықталған талапқа (триггерге) сәйкес құралдағы шығынды анықтайтын есептен шығару тетігінің жай акцияларға конвертациялануы арқылы шығындарды жою мүмкіндігіне ие. Есептен шығарудың мынадай тиімділігі бар: тарату кезінде құралдың талап ету құқығын кемітеді; құралды қайтарып алған кезде төлем сомасын кемітеді; құрал бойынша дивидендтердің (сыйақының) төлемдерін ішінара не толық кемітеді	
12	жай акциялар қамтамасыз етілмеген, эмитент-банктің немесе эмитент-банкпен ерекше қатынаспен байланысты тұлғаның кепілдігімен жабылмаған және заңдық немесе экономикалық жағынан осындай жай акциялар бойынша эмитент-банк міндеттемелерінің эмитент-банктің басқа	банк немесе сол арқылы банк бақылауды жүзеге асыратын немесе оның қызметіне қомақты түрде ықпал ете алатын кез келген байланысты тұлға банктің аталған құралдарының меншік иесі болып табылмайды немесе банк осы құралды сатып алуды қаржыландыруды тікелей	

	кредиторларына қатысты басымдығын арттыратын қандай да бір азаматтық-құқықтық шарттар болған жоқ	немесе жанама жүзеге асырмайды	
13	жай акциялардың жарияланған санын ұлғайту туралы шешімді тек қана акционерлердің жалпы жиналысы қабылдайды, бұл ретте жай акцияларды олардың жарияланған саны шеңберінде орналастыру банктің директорлар кеңесінің шешімі бойынша жүзеге асырылады	құралдың белгілі бір уақыт кезеңі аралығында мейлінше төмен бағамен жаңа құрал шығарылған жағдайда эмитенттің инвесторларға өтемақы төлеуі үшін қойылатын талап сияқты қайта капиталдандыруға кедергі жасайтын ерекшеліктері жоқ	
14	банктің қаржылық есептілігінде нақты және жеке ашып көрсетілген		

Ислам банктері үшін
 пруденциялық нормативтердің
 нормативтік мәндеріне және
 өзге де сақтауға міндетті
 нормалар мен лимиттерді есеп
 айырысу әдістемесіне
 2-қосымша

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесі

Ескерту. 2-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 27.01.2026 № 1 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

№	Баптар атауы	Тәуекел дәрежесі пайызбен
I топ		
1.	Қолма-қол теңге	0
2.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің қолма-қол шетел валютасы	0
3.	Тазартылған бағалы металдар	0
4.	Қазақстан Республикасының Үкіметіне қойылатын талаптар	0

5.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	0
6.	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне қойылатын талаптар	0
7.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	0
8.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА"-тен төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	0
9.	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына салықтар мен бюджетке төленетін басқа да төлемдер бойынша қойылатын талаптар	0
10.	"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына қойылатын талаптар	0
11.	Ұлттық холдинг - оригинатор, Қазақстан Республикасының ұлттық басқарушы холдингі құрған ислам арнайы қаржы компаниясы шығарған исламдық бағалы қағаздар	0
12.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	0
	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА"-тен	

13.	төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	0
14.	"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры", "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі", "Проблемалық кредиттер қоры" акционерлік қоғамдары шығарған бағалы қағаздар, "Бағалы қағаздар рыногы туралы "Қазақстан Республикасының заңына сәйкес "Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздар, Еуразиялық даму банкі шығарған және Қазақстан Республикасының ұлттық валютасына номинирленген бағалы қағаздар	0
15.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB"-тен төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктерде ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	0
II топ		
16.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің колма-кол шетел валютасы	20
17.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	20
	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік	

18.	агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	20
19.	Standard & Poog's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	20
20.	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына қойылатын талаптар	20
21.	Standard & Poog's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына қойылатын талаптар	20
22.	Standard & Poog's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA"-тен төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға қойылатын талаптар	20
23.	Standard & Poog's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	20
24.	Standard & Poog's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
25.	Ұлттық басқарушы холдингке дауыс беруші акцияларының (қатысу үлестерінің) 100 (жүз) пайызы тиесілі заңды тұлға-оригинатор құрған ислам арнайы қаржы компаниясы	20

	шығарған Қазақстан Республикасының исламдық бағалы қағаздары	
26.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
27.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "AA"-тен төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
28.	Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінің 24-бабына сәйкес шағын және орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілерге берілген, "ДАМУ" кәсіпкерлікті дамыту қоры" акционерлік қоғамының және (немесе) "Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамының шартсыз және қайтарып алынбайтын кепілдігімен қамтамасыз етілген қарыздар	25
III топ		
29.	Тазартылмаған бағалы металдар	50
30.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	50
31.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	50
	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі	

32.	немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	50
33.	Standard & Poog's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен төмен емес "A-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына қойылатын талаптар	50
34.	Standard & Poog's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға қойылатын талаптар	50
35.	Standard & Poog's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB-"-тен "BB-"-ке дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poog's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB-"-тен "BB+"-ға дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша қойылатын талаптар	50
36.	Мына талапқа сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары: (осы кестенің 54, 58 және 59-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда) берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы кепіл құнын 50 (елу) пайызды қоса алғанда аспайды	35
37.	Мына талапқа сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары: (осы кестенің 54, 58 және 59-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда) берілген ипотекалық	50

	<p>тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы кепіл құнынан 51 (елу бір) пайыздан бастап 85 (сексен бес) пайызға дейін қоса алғанда шекте болады</p>	
38.	<p>Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қарыздардың өтелмеген бөлігінен 35 (отыз бес) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптасқан Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (токсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 53, 54, 55, 58 және 59-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)</p>	100
39.	<p>Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қарыздардың өтелмеген бөлігінен 35 (отыз бес) пайыздан астам және 50 (елу) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптасқан Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (токсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 53, 54, 55, 58 және 59-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)</p>	75
40.	<p>Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қарыздардың өтелмеген бөлігінен 50 (елу) пайыздан астам провизиялар (резервтер) қалыптасқан Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (токсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар (ипотекалық тұрғын қарыздарын және осы кестенің 53, 54, 55, 58</p>	50

	және 59-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)	
41.	Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінің 24-бабына сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілерге берілген, мынадай өлшемшарттарға сәйкес келетін қарыздар: 1) қарыз сомасы 500 (бес жүз) миллион теңгеден немесе меншікті капиталдың 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайызынан аспайды; 2) қарыз валютасы – теңге	2022 жылғы 1 қаңтардан бастап 2023 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда – 50 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап – 75
42.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	50
43.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
44.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен бастап "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
45.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
	Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінің 24-бабына сәйкес шағын және орта кәсіпкерлік субъектілері шығарған	

46.	<p>, "Қазақстан қор биржасы" акционерлік қоғамының ресми тізімінің "Негізгі" немесе "Балама" алаңшаларының "Борыштық бағалы қағаздар" секторына енген, "ДАМУ" кәсіпкерлікті дамыту қоры" акционерлік қоғамының және (немесе) "Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамының кепілдігіне ие, сомасы осы бағалы қағаздардың номиналды құнының кем дегенде 50 (елу) пайызын өтейтін және мына өлшемшарттарға сәйкес бағалы қағаздар:</p> <p>1) эмитенттің бір бағалы қағаздар шығарылымына инвестициялар көлемі жеке капиталдың 0,02 (нөл бүтін жүзден екі) пайызынан аспайды;</p> <p>2) бағалы қағаздарды шығару валютасы – теңге.</p>	50
47.	"Қазақстан қор биржасы" акционерлік қоғамына қойылатын талаптар	50
IV топ		
48.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	100
49.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	100
50.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына және тиісті	100

	рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	
51.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдарына қойылатын талаптар	100
52.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A"-тен төмен рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасы резидент ұйымдарына, тиісті рейтингтік бағасы жоқ Қазақстан Республикасының резидент-ұйымдарына және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарына қойылатын талаптар	100
53.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент- ұйымдарына, тиісті рейтингтік бағасы жоқ Қазақстан Республикасының резидент ұйымдарына және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейін борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан хеджирлеудің тиісті құралдарымен өтелмеген Қазақстан Республикасының бейрезидент- ұйымдарына 2016	200

	жылғы 1 қаңтардан бастап шетел валютасымен берілген 1 (бір) жылдан астам мерзімі бар талаптар	
54.	III топтағы тәуекелге жатқызылғандарын қоспағанда, жеке тұлғаларға қойылатын 2016 жылғы 1 қаңтарға дейін туындаған талаптар, оның ішінде тұтынушылық банктік қарыздар	100
55.	III топтағы тәуекелге жатқызылғандарын қоспағанда, жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап шетел валютасында берілген және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан хеджирлеудің тиісті құралдарымен өтелмеген қарыздар, оның ішінде тұтынушылық банктік қарыздар бойынша 1 (бір) жылдан астам мерзімі бар талаптар	200
56.	Standard & Poog's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент-банктеріне немесе Standard & Poog's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент-банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша қойылатын талаптар	100
57.	Басқа да ипотекалық тұрғын үй қарыздары (осы кестенің 54, 58 және 59-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда)	100
	2016 жылғы 1 қаңтардан бастап 2019 жылғы 31 желтоқсан аралығында жеке тұлғаларға берілген қамтамасыз етілмеген қарыздар, оның ішінде банк есептейтін мынадай	

өлшемшарттардың біріне сәйкес келетін тұтынушылық банктік қарыздар:

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап 2019 жылғы 31 желтоқсан аралығында қарыздарды ай сайын мониторингтеу кезінде:

1) қарыз алушы - жеке тұлғаның орташа ай сайынғы кірісін есептеу үшін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан соңғы 6 (алты) айдағы жеке зейнетақы шотынан үзінді-көшірмені немесе қарыз алушы жалақыны қарыз алушы өтініш берген күннің алдындағы қатарынан 6 (алты) ай бойы банктің төлем карточкалары арқылы алғаны туралы ақпаратты қолдана отырып, "Макропруденциялық нормативтер мен лимиттерді, олардың нормативтік мәндерін және есептеу әдістемесін белгілеу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2025 жылғы 25 тамыздағы № 52 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тіркелімінде № 36722 болып тіркелген) сәйкес есептелген қарыз алушының борыш жүктемесі коэффициентінің деңгейі 0,35-тен асады;

2) берген күннің алдындағы соңғы 24 (жиырма төрт) ай үшін кез келген қолданыстағы немесе жабылған қарыз және (немесе) ол бойынша сыйақы берешегі бойынша төлемдер мерзімінің өтуі күнтізбелік 60 (алпыс) күннен асады не төлем мерзімі күнтізбелік 30 (отыз) күннен астам 3 (үш) реттен артық кешіктірілсе;

3) қарыздарды ай сайын мониторингтеу кезінде осы жолдың 1) немесе 2) тармақшаларында көрсетілген есеп айырысу үшін ақпарат жоқ. Банкте осы жолдың 1) немесе 2) тармақшаларында көзделген ақпарат болмаған жағдайда, жеке тұлғаларға берілген қарыздар қамтамасыз етілмеген болып танылады және осы жолға сәйкес

	кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша сараланады.	
59.	Жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген басқа да қарыздар, оның ішінде тұтынушылық банктік қарыздар (осы кестенің 58-жолында көрсетілген ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және жеке тұлғаларға арналған қарыздарды қоспағанда)	100
60.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	100
61.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	100
62.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	100
63.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "A-" төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент-ұйымдары, тиісті рейтингтік бағасы жоқ Қазақстан Республикасының резидент-ұйымдары және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі рейтингі немесе	100

	басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	
64.	Төлемдер бойынша есеп айырысулар	100
65.	Негізгі құрал-жабдықтар	100
66.	Материалдық қорлар	100
V топ		
67.	Банктің инвестицияларын қоспағанда, акциялардың бір бөлігіндегі (жарғылық капиталға қатысу үлесі) әділ құн бойынша есепке алынатын инвестициялар	100
68.	Банктің қаржылық есептілігін жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғаның шығарылған акцияларынан (жарғылық капиталға қатысу үлестерінен) әрбіреуі 10 (оннан) кем пайызды құрайтын, негізгі капиталдың 10 (он) пайызынан аспайтын банктің барлық инвестицияларының сомасы	100
69.	Банк шығарылған акцияларының (жарғылық капиталына қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызын иеленген қаржы ұйымының жай акцияларына банктің инвестициялар сомасы және жиынтығында осы Нормативтердің 10-тармағында көрсетілген реттеушілік түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капитал айырмасының 17,65 (он жеті бүтін жүзден алпыс бес) пайызынан аспайтын, шегерілетін уақыт айырмасына қатысты танылған, кейінге қалдырылған салық активтерінің бір бөлігі және Нормативтердің 8-тармағының үшінші, төртінші және бесінші абзацтарында көрсетілген негізгі капиталдан шегерілуге тиіс сомалар	250
	Жасанды интеллект, блокчейн және басқа да инновациялық технологиялар пайдалана отырып, қаржылық және (немесе) төлем	

70.	<p>қызметтерін көрсету мүмкіндігін беру қызметтерін көрсететін, Интернет желісі арқылы ақпараттық жүйені пайдалана отырып, қаржы ұйымдары немесе эмитенттер мен қаржылық көрсетілетін қызметтерді тұтынушылар арасында қаржылық қызметтер көрсету жөнінде мәмілелер жасасу мүмкіндігін беру бойынша қызметтер көрсететін, қаржы ұйымдарының қызметінде, оның ішінде олардың қызметін автоматтандыру үшін пайдаланылатын бағдарламалық қамтылымды әзірледі, өткізуді, қолдауды жүзеге асыратын ұйымдардың (Қазақстан Республикасының резиденттері мен бейрезиденттерінің) акцияларына (жарғылық капиталға қатысу үлесі) меншікті капиталының шамасынан 15 (он бес) пайыздан аспайтын инвестициялары</p>	150
71.	<p>Жасанды интеллект, блокчейн және басқа да инновациялық технологиялар пайдалана отырып, қаржылық және (немесе) төлем қызметтерін көрсету мүмкіндігін беру қызметтерін көрсететін, Интернет желісі арқылы ақпараттық жүйені пайдалана отырып, қаржы ұйымдары немесе эмитенттер мен қаржылық көрсетілетін қызметтерді тұтынушылар арасында қаржылық қызметтер көрсету жөнінде мәмілелер жасасу мүмкіндігін беру бойынша қызметтер көрсететін, қаржы ұйымдарының қызметінде, оның ішінде олардың қызметін автоматтандыру үшін пайдаланылатын бағдарламалық қамтылымды әзірледі, өткізуді, қолдауды жүзеге асыратын ұйымдардың (Қазақстан Республикасының резиденттері мен бейрезиденттерінің) акцияларына (жарғылық капиталға қатысу үлесі) меншікті капиталының шамасынан 15 (он бес) пайыздан асатын инвестициялары</p>	1250

72.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "B-"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	150
73.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "B-"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	150
74.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "B-"-тен төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	150
75.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына қойылатын талаптар	150
76.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-" төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдарына және тиісті рейтингтік бағасы жоқ Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдарына қойылатын талаптар	150
77.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-"-тен төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдарына және тиісті рейтингтік бағасы жоқ және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) қарыз алушы тарапынан валюталық тәуекелдері хеджирлеудің тиісті құралдарымен өтелмеген	200

	<p>Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарына 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап шетел валютасында берілген қарыздар бойынша 1 (бір) жылдан астам мерзімі бар талаптар</p>	
78.	<p>Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB"-тен төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар және төмендегідей өлшемшарттарға сәйкес келетін Қазақстан Республикасының резидент-ұйымдарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдарына 1 (бір) жылдан астам мерзімге шетел валютасында берілген қарыздар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) қарыздың кемінде 50 (пайызы) тұрақты өтімді кепілдермен қамтамасыз етілген; 2) соңғы қаржы жылындағы топтың қаржылық есептілігімен және (немесе) қарыз алушы ұсынған және банк тексерген шоғырландырылған басқару есептілігімен расталатын қарыз алушының топшілік және баланстан тыс міндеттемелерді қоса алғанда, борыштық міндеттемелерінің қарыз алушының тобы бойынша сыйақылар, салық аударымдары және амортизация (ЕБИТДА) (ЕБИТДА) төлеу жөніндегі шығыстар шегерілгенге дейінгі пайдаға қатынасы 4-тен аспайды; 3) банктің ішкі құжаттарына және кредит тәуекелін бағалаудың ішкі әдістемесіне сәйкес қарыз алушының қаржылық жағдайының нашарлау белгілері жоқ 	150
	<p>Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне қойылатын талаптар:</p>	

- 1) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана);
- 2) Андорра Князьдігі;
- 3) Антигуа және Барбуда мемлекеті;
- 4) Багам аралдары достастығы;
- 5) Барбадос мемлекеті;
- 6) Бахрейн мемлекеті;
- 7) Белиз мемлекеті;
- 8) Бруней Даруссалам мемлекеті;
- 9) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласы аумағы бөлігінде ғана);
- 10) Вануату Республикасы;
- 11) Гватемала Республикасы;
- 12) Гренада мемлекеті;
- 13) Джибути Республикасы;
- 14) Доминикан Республикасы;
- 15) Жаңа Зеландия (Кука және Ниуэ аралдары аумағы бөлігінде ғана);
- 16) Индонезия Республикасы;
- 17) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 18) Кипр Республикасы;
- 19) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);
- 20) Комор Аралдары Федералды Ислам Республикасы;
- 21) Коста-Рика Республикасы;
- 22) Либерия Республикасы;
- 23) Лихтенштейн Князьдігі;
- 24) Маврикий Республикасы;
- 25) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана);
- 26) Мальдив Республикасы;
- 27) Мальта Республикасы;
- 28) Маршалл аралдары Республикасы;
- 29) Монако Князьдігі;
- 30) Мьянма Одағы;
- 31) Науру Республикасы;
- 32) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);

	<p>33) Нигерия Федеративтік Республикасы;</p> <p>34) Палау Республикасы;</p> <p>35) Панама Республикасы;</p> <p>36) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);</p> <p>37) Самоа Тәуелсіз мемлекеті;</p> <p>38) Сейшел аралдары Республикасы;</p> <p>39) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті;</p> <p>40) Сент-Китс және Невис Федерациясы;</p> <p>41) Сент-Люсия мемлекеті;</p> <p>42) Тонга Корольдігі;</p> <p>43) Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана): Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары) ;</p> <p>44) Филиппин Республикасы;</p> <p>45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы</p>	
80.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "B-"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
81.	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB-"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "B-"-тен төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған	

82.	ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
83.	Standard & Poog's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB"-тен төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдары және тиісті рейтингтік бағасы жоқ Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
	<p>Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана); 2) Андорра Князьдігі; 3) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 4) Багам аралдары достастығы; 5) Барбадос мемлекеті; 6) Бахрейн мемлекеті; 7) Белиз мемлекеті; 8) Бруней Даруссалам мемлекеті; 9) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласы аумағы бөлігінде ғана); 10) Вануату Республикасы; 11) Гватемала Республикасы; 12) Гренада мемлекеті; 13) Джибути Республикасы; 14) Доминикан Республикасы; 15) Жаңа Зеландия (Кука және Ниуэ аралдары аумағы бөлігінде ғана); 16) Индонезия Республикасы; 17) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 18) Кипр Республикасы; 19) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік 	

аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);

20) Комор Аралдары Федералды Ислам Республикасы;

21) Коста-Рика Республикасы;

22) Либерия Республикасы;

23) Лихтенштейн Князьдігі;

24) Маврикий Республикасы;

25) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана);

26) Мальдив Республикасы;

27) Мальта Республикасы;

28) Маршалл аралдары Республикасы;

29) Монако Князьдігі; 30) Мьянма Одағы;

31) Науру Республикасы;

32) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);

33) Нигерия Федеративтік Республикасы;

34) Палау Республикасы;

35) Панама Республикасы;

36) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);

37) Самоа Тәуелсіз мемлекеті;

38) Сейшел аралдары Республикасы;

39) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті;

40) Сент-Китс және Невис Федерациясы;

41) Сент-Люсия мемлекеті;

42) Тонга Корольдігі;

43) Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана): Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары);

44) Филиппин Республикасы;

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленуге тиісті банк активтерінің есебіне түсіндірме

1. Салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар, банкте түзетілген құны аталған активтер көлемінің 50 (елу) пайызынан кем емес қамтамасыз етуі бар (Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтері кестесінің (бұдан әрі – Кесте) 1, 2, 3, 11, 12 және 13-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі), сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландырған кездегі коммерциялық кредиттер осы тармаққа сәйкес банктерде түзетілген қамтамасыз ету құнын анықтауға мүмкіндік беретін барабар есепке алу жүйесі болған кезде түзетілген қамтамасыз ету құнын шегергендегі тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер есебіне енгізіледі.

Түзетілген қамтамасыз ету құны (Кестенің 1, 2, 3, 11, 12 және 13-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі) мыналарға:

салымдардың, оның ішінде осы банктегі қамтамасыз ету ретінде ұсынылған салымдардың 100 (бір жүз) пайыз сомасына;

қамтамасыз етуге берілген исламдық бағалы қағаздардың нарықтық құнының 95 (тоқсан бес) пайызына;

қамтамасыз етуге берілген тазартылған бағалы металдардың нарықтық құнының 85 (сексен бес) пайызына тең болады.

Жоғарыда көрсетілген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың қамтамасыз етілмеген бөлігі салымдарға, дебиторлық берешекке, сатып алынған бағалы қағаздарға сәйкес келетін тәуекел дәрежесі бойынша Кестеге сәйкес мөлшерленеді.

2. Банкте "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамдарының сөзсіз және қайтарып алынбайтын кепілдігі, экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған, сақтандыру төлемі жөніндегі міндеттемелерді сөзсіз және қайтарып алынбайтын орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарты, Резервтік аккредитивтердің халықаралық практикасына (International Standby Practices, ISP98) немесе Талап ету бойынша кепілдіктер үшін біріздендірілген қағидаларға (Uniform Rules for Demand Guarantees,

URDG758) сәйкес шығарылған, Standard & Poog's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі немесе сомасы көрсетілген қарыздар көлемінің кемінде 50 (елу) пайызын өтейтін басқа да рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің кепілдіктері немесе резервтік аккредитивтері түрінде қамтамасыз етуі бар қарыздар қамтамасыз етудің түзетілген құнын шегере отырып, тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтердің есебіне кіреді.

"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамдарының кепілдігі, экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған, сақтандыру төлемі жөніндегі міндеттемелерді сөзсіз және қайтарып алынбайтын орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарты, Резервтік аккредитивтердің халықаралық практикасына (International Standby Practices, ISP98) немесе Талап ету бойынша кепілдіктер үшін біріздендірілген қағидаларға (Uniform Rules for Demand Guarantees, URDG758) сәйкес шығарылған, Standard & Poog's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "А"-тен төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі немесе басқа да рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің кепілдіктері немесе резервтік аккредитивтері түріндегі қамтамасыз етудің түзетілген құны кепілдік, сақтандыру шарты сомасының 95 (тоқсан бес) пайызына тең болады.

3. Контрагенттен төмен тәуекел дәрежесі бар ұйымдар кепілдік берген (сақтандырылған) банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар, сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі коммерциялық кредиттер, инвестициялар тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген (банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған исламдық бағалы қағаздардың, қарыздардың, инвестициялардың кепілдік берген (сақтандырылған) сомасын шегергендегі) активтердің есебіне борышкердің тәуекел дәрежесі бойынша енгізіледі.

Банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған исламдық бағалы қағаздардың, сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі коммерциялық кредиттердің, инвестициялардың кепілдік берген (сақтандырылған) сомасы тиісті кепілгердің (сақтандырушының) дебиторлық берешегінің тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

4. Қазақстан Республикасының мынадай бейрезиденттеріне ұсынылған, осы Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген салымдар, дебиторлық берешек, сатып

алынған исламдық бағалы қағаздар және сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі коммерциялық кредиттер:

1) оффшорлық аймақ аумағында заңды тұлға ретінде тіркелгендерге;

2) жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайыздан астамын иеленуші оффшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға тәуелді немесе оффшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға қатысы бойынша еншілес болып табылатындарға;

3) оффшорлық аймақ азаматтары болып табылатындарға;

осы Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген қамтамасыз етудің болуына қарамастан, Кестеге сәйкес тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

5. Қазақстан Республикасының мынадай:

1) оффшорлық аймақ аумағында заңды тұлға ретінде тіркелген, бірақ Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA-"-тен төмен емес рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе міндеттемелерінің барлық сомасының қамтамасыз етілуіне аталған деңгейден төмен емес рейтингі бар бас ұйымның тиісті кепілдігі бар;

2) оффшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғалардан тәуелсіз, жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайыздан астамын иеленуші немесе оффшорлық аймақ аумағында тіркелген, бірақ оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары не Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы оффшорлық аймақтардың тізбесіне жатқызылған мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне қойылатын, ақпараттық алмасу бойынша міндеттемелер қабылдамаған талаптарды қоспағанда, рейтингі көрсетілген деңгейден төмен емес немесе рейтингі көрсетілген деңгейден төмен емес бас ұйымның тиісті кепілдігіне ие болған немесе рейтингі көрсетілген деңгейден төмен емес заңды тұлғаға қатысты еншілес немесе олардың азаматтарына немесе жарғылық капиталдың 5 (бес) пайызынан астамын жеке иеленетін заңды тұлғаларға тәуелді болып табылатын ұйымдарға не көрсетілген оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген заңды тұлғаларға қатысты еншілес болып табылатын бейрезиденттеріне ұсынылған, осы Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар және сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі коммерциялық кредиттер;

тәуекелдің нөл дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

6. Салымдардың тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банктің активтерін есептеу мақсатында:

тұрғын үй салу не оны сатып алу және (немесе) жөндеу мақсатында берілетін ипотекалық банктік қарыз ипотекалық тұрғын үй қарызы деп түсініледі;

жеке тұлғаға тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға және (немесе) кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес өзге де мақсаттарға берілетін, ипотекалық тұрғын үй қарызы (ипотекалық қарыз) болып табылмайтын банктік қарыз тұтынушылық банктік қарыз деп түсініледі.

7. Егер исламдық бағалы қағаздың арнайы шығарылым рейтингі болса, онда тәуекел дәрежесі бойынша банк активтерін мөлшерлеу кезінде бағалы қағаз рейтингін ескеру қажет.

8. Орталық контрагенттің қатысуымен жасалған "кері репо" операциясының мәні болып табылатын бағалы қағаздар тәуекелдің нөлдік дәрежесі бойынша өлшенеді.

9. 2022 жылғы 21 ақпаннан 2022 жылғы 30 қыркүйекті қоса алған кезең ішінде Америка Құрама Штаттары және Еуропалық Одақтың мемлекеттері тарапынан санкциялық шектеулер енгізу себебінен борыштық немесе тәуелсіз рейтингі төмендетілген Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктеріне ашық корреспонденттік шоттар бойынша талаптар, Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдарындағы салымдар, Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдарына берілген қарыздар, шетелдік эмитенттердің бағалы қағаздары түріндегі активтер қайта қаралған борыштық немесе тәуелсіз рейтингтерді ескерумен кредиттік тәуекел дәрежесін қатарынан 6 (алты) ай ішінде активтердің Кестеге сәйкес санатына дейін тең үлестермен көтерумен 2022 жылғы 1 ақпандағы жағдай бойынша Standard & Poor's агенттігі (стандарт энд Пурс) немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірі берген борыштық немесе тәуелсіз рейтингтер негізінде Кестеге сәйкес кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтер есебіне енгізіледі.

10. Нормативтердің 11-тармағына сәйкес нарықтық тәуекелді ескере отырып, активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне енгізілген активтер валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне енгізілген активтерді қоспағанда, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне енгізілмейді.

11. Салымдардың тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерін есептеу мақсаттары үшін қамтамасыз етілмеген тұтынушылық қарыздар ретінде жылжымайтын мүлік кепілімен қамтамасыз етілген қарыздарды, тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу шарттары, жылжымайтын мүлікті сатып алу мәні болып табылатын өзге де шарттар бойынша талап ету құқықтарын, қамтамасыз етуі автокөлік болып табылатын қарыздарды, банктік салым шартына немесе ақша кепілі шартына сәйкес банкте орналастырылған, берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін ақша қамтамасыз етуі болып табылатын қарыздарды, білім

беруді кредиттеу жүйесі шеңберінде берілетін қарыздарды және тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы жүйесінің шеңберінде берілетін қарыздарды қоспағанда, тұтынушылық банктік қарыз деп түсініледі.

12. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінің 24-бабына сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілерге берілген, олар бойынша банкте "ДАМУ "Кәсіпкерлікті дамыту қоры" қоғамының және (немесе) "Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамының қайтарып алынбайтын және сөзсіз кепілдігі түрінде қамтамасыз етілуі бар қарыздар тәуекел дәрежесі бойынша сараланған активтердің есебіне мынадай түрде енгізіледі: "ДАМУ "Кәсіпкерлікті дамыту қоры" қоғамының және (немесе) "Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамының қамтамасыз етілген қайтарып алынбайтын және сөзсіз кепілдігінің қарыз бөлігіне қатысты тәуекел дәрежесінің 25 пайыз коэффициенті қолданылады, ал қарыздың қамтамасыз етілмеген бөлігі банктің контрагентіне сәйкес келетін тәуекел дәрежесі бойынша Кестеге сәйкес сараланады.

Ислам банктері үшін
 пруденциялық нормативтердің
 нормативтік мәндеріне және
 өзге де сақтауға міндетті
 нормалар мен лимиттерді есеп
 айырысу әдістемесіне
 3-қосымша

Капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндері

Ескерту. 3-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 29.12.2023 № 97 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Кезең	2015 жылғы	2017 жылғы
Талаптар	1 қаңтардан бастап	1 қаңтардан бастап
Негізгі капиталдың жеткіліктілігі (k1)	5%	5,5%
Бірінші деңгейдегі капиталдың жеткіліктілігі (k1-2)	6%	6,5%
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі (k2)	7,5%	8%

Ескертпе: SREP нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысын, сондай-ақ SREP және тұрақты AQR нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысын есептемегенде капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндері.

Консервациялық буферді және жүйелік буферді есептегенде капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндері

Кезең					

Талаптар	2015 жылғы 1 қаңтардан бастап	2017 жылғы 1 қаңтардан бастап	2020 жылғы 1 маусымнан бастап	2021 жылғы 1 шілдеден бастап	2024 жылғы 1 қаңтардан бастап
Негізгі капиталдың жеткіліктілігі (k1)	6%	7,5%	6,5%	7,5%	8%
Бірінші деңгейдегі капиталдың жеткіліктілігі (k1-2)	7%	8,5%	7,5%	8,5%	9%
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі (k2)	8,5%	10%	9%	10%	10,5%
Жүйелік маңызы бар банктер үшін негізгі капиталдың жеткіліктілігі (k1)	7,5%	9,5%	8,5%	9,5%	9,5%
Жүйелік маңызы бар банктер үшін бірінші деңгейдегі капиталдың жеткіліктілігі (k1-2)	8,5%	10,5%	9,5%	10,5%	10,5%
Жүйелік маңызы бар банктер үшін меншікті капиталдың жеткіліктілігі (k2)	10%	12%	11%	12%	12%

Ескертпе: SREP нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысын, сондай-ақ SREP және тұрақты AQR нәтижелері бойынша қадағалау үстемеақысын және қадағалау стресс-тестілеу нәтижелері бойынша буферді қоспағанда, меншікті капитал жеткіліктілігі нормативтерінің және меншікті капитал буферлерінің мәндерін уәкілетті орган 3 (үш) жылда кемінде 1 (бір) рет қайта қарайды.

Ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтердің нормативтік мәндеріне және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесіне 4-қосымша

Бөлінбеген таза кірісті шектеудің ең төменгі мөлшері

--	--

Буфердің қажетті мөлшерінен k1, k1-2 және/немесе k2 ең төменгі мәндерінің пайыздармен артық сомасы	Шектеуге жататын бөлінбеген таза кірістің ең төменгі деңгейі (пайыздармен)
[< 25%]	[100%]
[25% - 50%]	[80%]
[50% - 75%]	[60%]
[75% - 100%]	[40%]
[> 100%]	[0%]

Шектеуге жататын бөлінбеген таза кірістің ең төменгі деңгейі (пайыздармен) ең үлкен мән бойынша пайдаланылады.

Ислам банктері үшін
 пруденциялық нормативтердің
 нормативтік мәндеріне және
 өзге де сақтауға міндетті
 нормалар мен лимиттерді есеп
 айырысу әдістемесіне
 5-қосымша

Ескерту. 5-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 27.01.2026 № 1 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесі

№	Баптардың атауы	Конверсия коэффициенті, пайызбен
I топ		
1.	Міндеттемелері толығымен: Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейіндегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық банктері мен орталық үкіметтерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); банктің басқаруына берілген ақшамен немесе тазартылған бағалы металдармен; Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры"	0

	<p>акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің "AA-"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері</p>	
2.	<p>Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A-"-тен төмен емес деңгейдегі ұзақ мерзімді борыш рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің қайтарымсыз және шартсыз кепілдігі түрінде қамтамасыз етуі бар банктегі кепілдіктер, оның сомасы көрсетілген кепілдіктер көлемінің кемінде 50 (елу) пайызын өтейтін сомаға қамтамасыз етудің түзетілген құнын шегергендегі 100 (жүз) пайыз конверция коэффициентін ескере отырып, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне қосылады.</p> <p>Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A-"-тен төмен емес деңгейдегі ұзақ мерзімді борыш рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің кепілдігі түріндегі қамтамасыз етудің түзетілген құны кепілдік сомасының 95 (тоқсан бес) пайызына тең.</p>	100
3.	<p>Қазақстан Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздарды немесе Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің</p>	0

	осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған бағалы қағаздарды, Нормативтердің 11-тармағында көзделген басқа өтімділігі жоғары бағалы қағаздарды сатып алу не сату бойынша шартты (ықтимал) міндеттемелер	
4.	Банктің қаржы міндеттемелерінсіз ; міндеттемелері Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, Standard & Poog's агенттігінің "АА-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттерінің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, Standard & Poog's агенттігінің "АА-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; банкке берілген ақшамен немесе тазартылған бағалы металдармен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	0
5.	Келешекте банктің талабы бойынша кез келген кезде жойылуға жататын қарыздар мен салымдарды банктің орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	0
6.	Банктің еншілес ұйымдары арқылы сыртқы қарыздар тартылған және банк міндеттемелерін орналастырған кезде олардың пайдасына берілген	0

	банктің кепілдіктері мен кепілдемелері	
7.	Банк берілген қарызды қамтамасыз етуге қабылдаған кепілдіктер	0
II топ		
8.	Банктің келешекте өтеу мерзімі 1 (бір) жылдан кем қарыздар мен салымдарды орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	20
9.	Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері	20
10.	Міндеттемелері Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттерінің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "AA"- және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен), Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет	20

	<p>мемлекеттерінің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен, Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері</p>	
III топ		
11.	<p>Банктің келешекте 1 (бір) жылдан астам өтеу мерзімі бар қарыздар мен салымдарды орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер</p>	50
12.	<p>Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерімен (кепілдемелерімен) және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру полистерімен; Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "A-"</p>	50

	<p>-тен "AA-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен; Standard & Poog's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері</p>	
13.	<p>Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінің 24-бабына сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілердің пайдасына, олардың үшінші тұлғалар алдындағы міндеттемелерін қамтамасыз етуге берілген банктің кепілдіктері мен кепілдемелері</p>	<p>қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығы – 50</p>
14.	<p>Міндеттемелері толығымен: Standard & Poog's агенттігінің "BBB-"-тен "A-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poog's агенттігінің "A-"-тен "AA-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poog's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерімен (кепілдемелерімен) және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру полистерімен; Standard & Poog's агенттігінің "BBB-"-тен "A-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас</p>	<p>50</p>

	деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	
IV топ		
15.	Банкке қаржы құралдарын сату туралы және банктің оларды кері сатып алу міндеттемесі туралы келісім	100
16.	Банктің өзге де кепілдіктері (кепілдемелері)	100
17.	Банктің өзге де аккредитивтері	100
18.	Банктің өзге де шартты (ықтимал) міндеттемелері	100

Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесіне қосымша

Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша банктің шартты және ықтимал міндеттемелерінің есебіне түсіндірме

Нормативтердің 11-тармағына сәйкес нарықтық тәуекелді ескере отырып активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне қосылған шартты және ықтимал міндеттемелер валюталардың айырбастау бағамдары және бағалы металдардың айырбастау бағамдары өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне қосылған шартты және ықтимал міндеттемелерді қоспағанда, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша сараланатын активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне қосылмайды.

Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A"-тен төмен емес деңгейдегі ұзақ мерзімді борыш рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің қайтарымсыз және шартсыз кепілдігі түрінде

қамтамасыз етуі бар банктегі кепілдіктер, оның сомасы көрсетілген кепілдіктер көлемінің кемінде 50 (елу) пайызын өтейтін сомаға қамтамасыз етудің түзетілген құнын шегергендегі 100 (жүз) пайыз конверция коэффициентін ескере отырып, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне қосылады.

Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"-тен төмен емес деңгейдегі ұзақ мерзімді борыш рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің кепілдігі түріндегі қамтамасыз етудің түзетілген құны кепілдік сомасының 95 (тоқсан бес) пайызына тең.

Ислам банктері үшін пруденциалдық
нормативтердің
нормативтік мәндеріне және өзге де
сақтауға міндетті
нормалар мен лимиттерді есеп
айырысу әдістемесіне
6-қосымша

Халықаралық қор биржалары болып танылған сауда-саттық ұйымдастырушыларының тізімі

1. Чикаго тауар биржасы (Chicago Mercantile Exchange)
2. Чикаго мерзімді тауар биржасы (The Chicago Board of Trade)
3. Лондон халықаралық қаржылық фьючерстер биржасы (London International Financial Futures and Options Exchange)
4. Француз халықаралық қаржылық фьючерстер биржасы (French International Financial Futures Exchange MATIF)
5. Франкфурт қор биржасы (Frankfurt Stock Exchange)
6. Стокгольм қор биржасы (Stockholm Exchange)
7. Стамбул қор биржасы (Istanbul Stock Exchange)
8. Шанхай қор биржасы (Shanghai Stock Exchange)
9. Шэньчжень қор биржасы (Shenchzhen Stock Exchange)
10. Америка қор биржасы (American Stock Exchange)
11. Афина қор биржасы (Athens Exchange)
12. Австралия қор биржасы (Australian Stock Exchange)
13. Испания бірлескен қор биржасы (BME Spanish Exchanges)
14. Италия қор биржасы (Borsa Italiana SPA)
15. Люксембург қор биржасы (Bourse de Luxembourg)
16. Монреал қор биржасы (Bourse de Montreal)
17. Малазия қор биржасы (Bursa Malaysia)
18. Чикаго опциондар биржасы (Chicago Board Options Exchange)

19. Копенгаген қор биржасы (Copenhagen Stock Exchange)
20. Неміс қор биржасы (Deutsche bourse AG)
21. Амстердамдағы "Еуронекст" Еуропа қор биржасы (Euronext Amsterdam)
22. Брюссельдегі "Еуронекст" Еуропа қор биржасы (Euronext Brussels)
23. Лиссабондағы "Еуронекст" Еуропа қор биржасы (Euronext Lisbon)
24. Париждегі "Еуронекст" Еуропа қор биржасы (Euronext Paris)
25. Құрамына Стокгольм, Хельсинка, Таллин және Рига биржалары кіретін бірлескен қор биржасы (Hex Integrated Markets Ltd.)
26. Гонконг қор биржасы (Hong Kong Exchanges and Clearing)
27. Ирландия қор биржасы (Irish Stock Exchange)
28. Джакарта қор биржасы (Jakarta Stock Exchange)
29. Йоханнесбург қор биржасы (Оңтүстік Африка) (JSE Securities Exchange South Africa)
30. Оңтүстік Корея қор биржасы (Korea Stock Exchange)
31. Лондон қор биржасы (London Stock Exchange)
32. Мальта қор биржасы (Malta Stock Exchange)
33. Үндістан ұлттық қор биржасы (National Stock Exchange of India Limited)
34. Нью-Йорк қор биржасы (New York Stock Exchange)
35. Жаңа Зеландия қор биржасы (New Zealand Exchange)
36. Осака қор биржасы (Osaka Securities Exchange)
37. Осло қор биржасы (Oslo bourse)
38. Филиппин қор биржасы (Philippine Stock Exchange)
39. Сингапур қор биржасы (Singapore Exchange)
40. Швейцария қор биржасы (SWX Swiss Exchange)
41. Токио қор биржасы (Tokyo Stock Exchange)
42. Австрия қор биржасы (Wiener bourse AG)
43. Варшава қор биржасы (Warsaw Stock Exchange).
44. Бомбей қор биржасы (The Bombay Stock Exchange Limited, BSE).
45. Бразилия қор биржасы (Bovespa).
46. Индия қор биржасы (Delhi Stock Exchange).
47. Мексика қор биржасы (Bolsa Mexicana de Valores, BMV).
48. Ресей Федерациясының қор биржасы (ОАО ММВБ-РТС).
49. Торонто қор биржасы (Toronto Stock Exchange).
50. АҚШ қор биржасы (National Association of Securities Dealers Automated Quotation, NASDAQ).

Ислам банктері үшін пруденциалдық
нормативтердің
нормативтік мәндеріне және өзге де
сақтауға міндетті
нормалар мен лимиттерді есеп

Уақыт аралықтары бойынша ашық позицияларды бөлу

Аймақтар	Уақыт аралықтар	Ашық позициялар		Өлшеу коэффициенті	Ашық сараланған позициялар		Жабық сараланған позициялар	Жиынтықты ашық сараланған позициялар	
		ұзақ	қысқа		ұзақ	қысқа		ұзақ	қысқа
1	1 айдан кем			0,00					
	1-3 ай			0,002					
	3-6 ай			0,004					
	6-12 ай			0,007					
	1-аймақ жиынтығы								
2	1-2 жыл			0,0125					
	2-3 жыл			0,0175					
	3-4 жыл			0,0225					
	2-аймақ жиынтығы								
3	4-5 жыл			0,0275					
	5-7 жыл			0,0325					
	7-10 жыл			0,0375					
	10-15 жыл			0,0450					
	15-20 жыл			0,0525					
	20 жылдан астам			0,06					
	3-аймақ жиынтығы								
Аймақтар бойынша жиынтығы									

Ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтердің нормативтік мәндеріне және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесіне 8-қосымша

Исламдық бағалы қағаздарының жалпы нарықтық тәуекелінің есебі

Позициялардың атауы	Сомасы
Аймақтар бойынша өтемақы берілген, сараланған позициялардың есебі	
1-аймақ	

Уақыт аралықтары бойынша сараланған жабық позиция бойынша жиынтығы	
Сараланған ашық позиция (ұзын)	
Сараланған ашық позиция (қысқа)	
Жиынтық ашық позиция бойынша сараланған жабық позиция	
Сараланған ашық позиция	
2-аймақ	
Уақыт аралықтары бойынша сараланған жабық позиция бойынша жиынтығы	
Сараланған ашық позиция (ұзын)	
Сараланған ашық позиция (қысқа)	
Жиынтық ашық позиция бойынша сараланған жабық позиция	
Сараланған ашық позиция	
3-аймақ	
Уақыт аралықтары бойынша сараланған жабық позиция бойынша жиынтығы	
Сараланған ашық позиция (ұзын)	
Сараланған ашық позиция (қысқа)	
Жиынтық ашық позиция бойынша сараланған жабық позиция	
Сараланған ашық позиция	
1 және 2-аймақтар арасындағы жабық позиция	
2-аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
1-аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
2 және 3-аймақтар бойынша жабық позиция	
3-аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
2-аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
1 және 3-аймақтар бойынша жабық позиция	
1-аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
3-аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
Қалған сараланған ашық позиция	
Аймақтар бойынша сараланған жабық позициялар сомасының 10 пайызы	
1-аймақ бойынша сараланған жабық позицияның 40 пайызы	
2-аймақ бойынша сараланған жабық позицияның 30 пайызы	
3-аймақ бойынша сараланған жабық позицияның 30 пайызы	
1 және 2-аймақтар аралығында сараланған жабық позицияның 40 пайызы	

2 және 3-аймақтар аралығында сараланған жабық позицияның 40 пайызы	
1 және 3-аймақтар аралығында сараланған жабық позицияның 100 пайызы	
Қалған сараланған ашық позицияның 100 пайызы	
Жалпы нарықтық тәуекел жиынтығы	

Ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтердің нормативтік мәндеріне және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесіне 9-қосымша

20__жылғы " __ " _____

активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесі

(банктің қысқаша атауы)

№	Баптар	Активтер	Міндеттемелер	Активтерден міндеттемелерді шегергенде (3 баған - 4 баған)	Шартты міндеттемелер	Міндеттемелер мен шартты міндеттемелердің сомасына активтердің қатынасы (3 бағаны/[4 бағаны+6 бағаны])
1	2	3	4	5	6	7
1	Талап еткенге дейін					
2	30 күнге дейін					
3	3 айға дейін					
4	6 айға дейін					
5	1 жылға дейін					
6	1 жылдан астам					
7	Жиынтығы:					

Басшы: _____

(тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) (қолы)

Бас бухгалтер: _____

(тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) (қолы)

Орындаушы: _____

(лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) (қолы)

(телефон нөмірі)

Есепке қол қойылған күн 20__ жылғы " ____ " _____.

Активтер мен міндеттемелер
мерзімдерін салыстыру кестесіне
қосымша

Активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесін толтыру жөніндегі түсіндірме

Активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесін толтырған кезде әрбір актив (міндеттемелер) үшін ең аз мерзім қарастырылады, ол мерзім аяқталғаннан кейін банк дебиторлар мен корреспонденттердің міндеттемелерінің орындалуын талап етуге (клиенттердің талаптарын орындайды) құқығы бар. 1-жолға банктің осы пруденциалдық нормативтерге сәйкес өтімділігі жоғары активтерінің және талап еткенге дейінгі міндеттемелердің, оның ішінде есеп айырысуларды жүзеге асыру мерзімі белгіленбеген міндеттемелердің шамасы есепке алынатын активтер мен міндеттемелер, сондай-ақ банктерден алынған " овернайт" қарыздар және банктерден бір түнге тартылған салымдар, кредитордың міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеуді талап етудің сөзсіз құқығы бар мерзімді міндеттемелер, оның ішінде оның ішінде банктердің мерзімді және шартты депозиттері енгізіледі. Активтер мен шартты міндеттемелер ХҚЕС-ке сәйкес қалыптастырылған резервтерді шегеріп енгізіледі . Активтер, міндеттемелер және шартты міндеттемелер бағандары бойынша 1-ден 5-жолға дейінгі деректер өсу қорытындысы бойынша толтырылады. 5 және 6 -жолдардың сомасы "Жиынтығы" деген бағанда жазылып, банк балансының деректерімен салыстырылады. "Активтер" бағанындағы "Жиынтығы" жолы бойынша туындаған алшақтықтар активтердің баланс бойынша жиынтық жолымен банктің қаржылық емес активтерінің сомасына сәйкес келетін болады. " Міндеттемелер" бағанындағы "Жиынтығы" жолы бойынша туындаған алшақтықтар міндеттемелердің баланс бойынша жиынтық жолымен ХҚЕС-ке сәйкес қалыптастырылған резервтердің және қаржылық емес міндеттемелердің сомасына сәйкес келетін болады.

Ислам банктері үшін
пруденциалдық нормативтердің
нормативтік мәндеріне және
өзге де сақтауға міндетті
нормалар мен лимиттерді есеп
айырысу әдістемесіне
10-қосымша

Ескерту. 10-қосымша алып тасталды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 22.12.2017 № 256 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Ислам банктері үшін пруденциалдық
 нормативтердің нормативтік мәндеріне
 және өзге де сақтауға міндетті
 нормалар мен лимиттерді есеп
 айырысу әдістемесіне 11-қосымша

20__жылғы " __ " _____

**Шетел валютасындағы активтер мен міндеттемелер мерзімін
 салыстыру кестесі**

(банктің қысқаша атауы)

№	Баптар	Шетел валютасымен активтер	Шетел валютасымен міндеттемелер	Активтерден міндеттемелерді шегергенде (3-баған - 4-баған)	Шетел валютасындағы шартты міндеттемелер	Активтердің міндеттемелер және шартты міндеттемелер сомасына ара-қатынасы (3-баған / [4-баған + 6-баған])
1	2	3	4	5	6	7
1	Талап еткенге дейінгі, оның ішінде: 1) 2) 3)					
2	30 күнге дейін, оның ішінде: 1) 2) 3)					
3	3 айға дейін, оның ішінде: 1) 2) 3)					
4	6 айға дейін, оның ішінде: 1) 2) 3)					
5	1 жылға дейін, оның ішінде: 1) 2) 3)					

6	1 жылдан артық, оның ішінде: 1) 2) 3)					
7	Жиынтығы:					

Басшы: _____
(тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) (қолы)

Бас бухгалтер: _____
(тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) (қолы)

Орындаушы: _____
(лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) (қолы)

(телефон нөмірі)
Есепке қол қойылған күн 20 __ жылғы " ____ " _____.

Шетел валютасындағы активтер мен
міндеттемелер мерзімін салыстыру
кестесіне
қосымша

Шетел валютасындағы активтер мен міндеттемелер мерзімін салыстыру кестесін толтыру бойынша түсіндірме

Шетел валютасындағы активтер мен міндеттемелердің мерзімін салыстыру кестесін толтыру кезінде шетел валютасындағы әрбір актив (міндеттемелер) үшін ең аз мерзім қарастырылады, ол мерзім аяқталғаннан кейін банк дебиторлар мен корреспонденттердің міндеттемелерін орындауын талап етуге құқылы (клиенттердің талаптарын орындайды). 1-жолға осы пруденциалдық нормативтерге сәйкес жоғары тиімді активтер мен талап еткенге дейінгі міндеттемелердің, оның ішінде есептеуді жүзеге асырудың мерзімі белгіленбеген міндеттемелердің мөлшерін есептеуге алынатын банктің шетел валютасындағы активтері мен міндеттемелері, сондай-ақ банктерден алынған "овернайт" қарыздары және бір түнге банктерден тартылған салымдар, кредитордың міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеуді талап етудің шартсыз құқығымен мерзімді міндеттемелер, оның ішінде банктердің мерзімді және шартты депозиттері жазылады. Активтер мен шартты міндеттемелер, шетел валютасында жіктелген активтер мен жіктелген шартты міндеттемелерге құрылған, ХҚЕС сәйкес қалыптасқан резервтерді шегеріп, алынады.

1-7-жолдар толтырылады, оның ішінде жеке шет мемлекеттердің (шет мемлекеттер топтарының) мынадай валюталары бөлігінде:

"Standard & Poor's" агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі бар елдердің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің біреуінің осындай деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетел валютасында, және "Еуро" валютасында;

"Standard & Poor's" агенттігінің "В"-дан "А"-ға дейінгі тәуелсіз рейтингі бар елдердің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің біреуінің осындай деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетел валютасында;

"Standard & Poor's" агенттігінің "В"-дан төмен тәуелсіз рейтингі бар елдердің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің біреуінің осындай деңгейдегі рейтингі бар елдердің және сәйкес рейтингтік бағасы жоқ елдердің шетел валютасында.

Активтер, міндеттемелер және шартты міндеттемелер бағандары бойынша 1-ден 5-жолға дейінгі деректер өсу жиынтығы бойынша толтырылады. 5 және 6-жолдардың сомасы 7-жолдағы "Жиынтыққа" жазылады. Баланс бойынша активтердің жиынтық жолымен "Шетел валютасындағы активтер" бағанындағы "Жиынтығы" жолы бойынша пайда болған алшақтық банктің ұлттық валютадағы активтері мен шетел валютасындағы қаржылық емес активтерінің сомасына сәйкес келеді. Баланс бойынша міндеттемелердің жиынтық жолымен "Шетел валютасындағы міндеттемелер" бағанындағы "Жиынтығы" жолы бойынша пайда болған алшақтық қалыптастырылған арнайы провизиялардың, ұлттық валютадағы міндеттемелердің және шетел валютасындағы қаржылық емес міндеттемелердің сомасына сәйкес келеді.

Ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтердің нормативтік мәндеріне және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесіне
12-қосымша

20__ жылғы "__" _____

Ұлттық валютадағы активтер мен міндеттемелер мерзімін салыстыру кестесі

(банктің қысқаша атауы)

№	Баптар	Ұлттық валютамен активтер	Ұлттық валютамен міндеттемелер	Активтерден міндеттемелерді шегергенде (3-баған - 4-баған)	Ұлттық валютадағы шартты міндеттемелер	Міндеттемелер мен шартты міндеттемелердің сомасына активтердің қатынасы (3-баған/[4-баған + 6-баған])
1	2	3	4	5	6	7
1	Талап еткенге дейінгі					

2	30 күнге дейін					
3	3 айға дейін					
4	6 айға дейін					
5	1 жылға дейін					
6	1 жылдан асқанда					
7	Жиынтығы:					

Басшы: _____

(тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) (қолы)

Бас бухгалтер: _____

(тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) (қолы)

Орындаушы: _____

(лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) (қолы)

_____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойған күн 20 ___ жылғы " ___ " _____.

Ұлттық валютадағы активтер мен
міндеттемелер мерзімін салыстыру
кестесіне
қосымша

Ұлттық валютадағы активтер мен міндеттемелер мерзімін салыстыру кестесін толтыру бойынша түсіндірме

Ұлттық валютадағы активтер мен міндеттемелердің мерзімін салыстыру кестесін толтыру кезінде ұлттық валютадағы әрбір актив (міндеттемелер) үшін ең аз мерзім қарастырылады, ол мерзім аяқталғаннан кейін банк дебиторлар мен корреспонденттердің міндеттемелерін орындауын талап етуге құқылы (клиенттердің талаптарын орындайды). 1-жолға осы пруденциалдық нормативтерге сәйкес жоғары өтімді активтер мен талап еткенге дейінгі міндеттемелердің, оның ішінде есептеуді жүзеге асырудың мерзімі белгіленбеген міндеттемелердің мөлшерін есептеуге алынатын банктің ұлттық валютадағы активтері мен міндеттемелері, сондай-ақ банктерден алынған "овернайт" қарыздары және бір түнге банктерден тартылған салымдар, кредитордың міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеуді талап етудің шартсыз құқығымен мерзімді міндеттемелер, оның ішінде банктердің мерзімді және шартты депозиттері жазылады. Активтер мен шартты міндеттемелер, ұлттық валютада жіктелген активтер мен жіктелген шартты міндеттемелерге құрылған, ХҚЕС сәйкес қалыптасқан арнайы провизияларды шегеріп, алынады.

Активтер, міндеттемелер және ықтимал (шартты) міндеттемелер бағандары бойынша 1-ден 5-жолға дейінгі деректер өсу қорытындысы бойынша

толтырылады. 5 және 6-жолдардың сомасы "Қорытынды" 7-жолына жазылады, ол банк балансының деректерімен салыстырылады. Баланс бойынша активтердің қорытынды жолымен "Ұлттық валютамен активтер" бағанындағы "Қорытынды" жолы бойынша пайда болған алшақтық банктің шетел валютасындағы активтері мен ұлттық валютадағы қаржылық емес активтерінің сомасына сәйкес келеді. Баланс бойынша міндеттемелердің жиынтық жолымен "Ұлттық валютамен міндеттемелер" бағанындағы "Қорытынды" жолы бойынша пайда болған алшақтық сәйкес қалыптастырылған арнайы провизиялардың, шетел валютасындағы міндеттемелердің және ұлттық валютадағы қаржылық емес міндеттемелердің сомасына сәйкес келеді.

Ислам банктері үшін пруденциалдық нормативтердің нормативтік мәндеріне және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесіне 13-қосымша

Қазақстан Республикасының резидент еместері алдындағы міндеттемелерге банктердің капиталдандыру коэффициенттерінің кестесі (k8, k9)

№	Банктердің меншікті капиталы	Коэффициенттердің ең жоғарғы нормативтік мәндері	
		k8	k9
1	Қоса алғанда 200 миллиард теңгеге дейін	2	4
2	200 миллиард теңгеден астам	2,5	5

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2016 жылғы 30 мамырдағы
№ 144 қаулысына
2-қосымша

Күші жойылды деп танылған Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің құрылымдық элементтерінің тізбесі

1. "Ислам банктеріне арналған пруденциалдық нормативтер, олардың нормативтік мәндері және есептеу әдістемесі туралы нұсқаулықты бекіту туралы " Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу

мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2009 жылғы 27 наурыздағы № 66 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5670 тіркелген).

2. "Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігінің кейбір нормативтік құқықтық актілеріне толықтырулар мен өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2010 жылғы 29 наурыздағы № 49 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6204 тіркелген) бекітілген қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігінің кейбір нормативтік құқықтық актілеріне енгізілетін толықтырулар мен өзгерістер тізбесінің 11-тармағы.

3. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2011 жылғы 31 қаңтардағы № 8 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6795 тіркелген, 2011 жылғы 7 қазанда Қазақстан Республикасының орталық атқарушы және өзге де орталық мемлекеттік органдарының актілер жинағында № 11 жарияланған) бекітілген 1-қосымшаға сәйкес Өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін екінші деңгейдегі банктердің қызметін реттеу мәселелері жөніндегі Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілер тізбесінің 6-тармағы.

4. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 28 сәуірдегі № 172 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7682 тіркелген, 2012 жылғы 11 шілдеде "Егемен Қазақстан" газетінде № 383-388 (27462) жарияланған) бекітілген 1-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің қызметін реттеу мәселелері бойынша енгізілетін өзгерістер мен толықтырулардың 3-тармағы.

5. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 желтоқсандағы № 383 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8272 тіркелген, 2013 жылғы 15 мамырда "Егемен Қазақстан" газетінде № 126 (28065) жарияланған) бекітілген Банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 4-тармағы

6. "Кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 25 ақпандағы № 74 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8436 тіркелген, 2013 жылғы 12 маусымда "Заң газеті" газетінде № 85 (2286) жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін банк қызметін реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 4-тармағы.

7. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі № 204 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8667 тіркелген, 2014 жылғы 1 ақпанда "Егемен Қазақстан" газетінде № 22 (28246) жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 4-тармағы.

8. "Кейбір нормативтік құқықтық актілерге банктік қызметті реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 25 желтоқсандағы № 294 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9124 тіркелген, 2014 жылғы 20 ақпанда "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Банктік қызметті реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 2-тармағы.

9. "Кейбір нормативтік құқықтық актілерге банктік қызметті реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 6 мамырдағы № 79 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9530 тіркелген, 2014 жылғы 30 маусымда "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) 2-тармағы.

10. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банктік қызметті реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 27 мамырдағы № 97 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9588 тіркелген, 2014 жылғы 23 шілдеде "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) 2-тармағы.

11. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қаржы ұйымдарының қызметін пруденциялық реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 16 шілдедегі № 152 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9732 тіркелген, 2014 жылғы 18 қыркүйекте "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының қаржы ұйымдарының қызметін пруденциялық реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 3-тармағы.

12. "Қазақстан Республикасының банк қызметін реттеу мәселелері жөніндегі кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 21 қарашадағы № 221 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10006 тіркелген, 2015 жылғы 9 қаңтарда "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының банк қызметін реттеу мәселелері жөніндегі өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 2-тармағы.

13. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банктік қызметті реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 24 желтоқсандағы № 242 қаулысымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10230 тіркелген, 2015 жылғы 25 ақпанда "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген қосымшаға сәйкес Банктік қызметті реттеу

мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 3-тармағы.

14. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 25 ақпандағы № 27 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10714 тіркелген, 2015 жылғы 27 сәуірде "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) 2-тармағы.

15. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 17 шілдедегі № 140 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11985 тіркелген, 2015 жылғы 16 қыркүйекте "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 2-тармағы.

16. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 19 желтоқсандағы № 222 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12863 тіркелген, 2016 жылғы 29 қаңтарда "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтыру енгізілетін нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 2-тармағы.

17. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 56 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13216 тіркелген, 2016 жылғы 14 наурызда "Қазақстан Республикасы Әділет

министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) 2-тармағы.

18. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 29 ақпандағы № 67 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13596 тіркелген, 2016 жылғы 29 сәуірде "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) 2-тармағы.

19. "Ислам банктеріне арналған пруденциалдық нормативтер, олардың нормативтік мәндері және есептеу әдістемесі туралы нұсқаулықты бекіту туралы " Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2009 жылғы 27 наурыздағы № 66 қаулысына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 17 наурыздағы № 105 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13625 тіркелген, 2016 жылғы 3 мамырда "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған).